

bb 60. időjárásjelentés

gg/ny la

1970. július 13.

a meteorológiai intézet jelenti július 13-án, hétfőn este 19 órakor:

meleg idő

várható időjárás kedd estig: kevés nappali felhőképződés, valószínűleg eső nélkül. mérsékelt, időnként megélnkülő délnyugati, nyugati szél. a meleg tovább tart.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet 27-32 fok között./mt1/

..-

bb 61. fogadás a fice közgyűlés részvevőinek tiszteletére

t vt/gg/ny la

1970. július 13.

hantos jános, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese hétfőn este a fészek klubban fogadást adott a gyermekotthonok nemzetközi szövetsége / fice/ budapesti tanácskozó 22. közgyűlése részvevőinek tiszteletére.

részt vett a fogadáson a művelődésügyi minisztérium és a fővárosi tanács több vezető beosztású munkatársa, pedagógiai életünk számos más ismert személyisége. jelen volt rené de cooman, a fice elnöke, josef docekal főtitkár, továbbá madame delacroix, az unesco képviselője.

a szívélyes, baráti hangulatu fogadás részvevőit a házigazda, hantos jános üdvözölte budapest főváros tanácsa nevében, s pohárköszöntőjében méltatta azokat a nemes törekvéseket, amelyek a nemzetközi szövetséget tevékenységében vezetik. szavaira henry alexander, a szövetség angol nemzeti bizottságának elnöke, majd rené de cooman válaszolt. /mt1/

..-

-42-

20.50/ny

v é g e .

NA 2055

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1970. július 14.

bb 1. több száz millió forint az iskolák, óvodák, diák- és nevelőotthonok felújítására, karbantartására

ö vid/vt/gk/ny hgy

1970. július 14.

Országszerte javában dolgoznak - kihasználva a nyári szünetet - a tanintézetek, óvodák, diákkollégiumok, nevelőotthonok tatarozásán, felújításán, korszerűsítésén. erről kértek tájékoztatást illetékesektől az mti munkatársai budapesten és vidéken.

a fővárosi tanács - amint az oktatási főosztályon elmondták - külön összeget - több mint 40 millió forintot - biztosított az alsó- és középfokú oktatási intézmények karbantartására, alapfelszereléseinek kiegészítésére. ebből több mint 26 millió forintot kaptak a kerületek saját anyagi forrásaik kiegészítésére, 11 millió forintot juttattak az alapfelszerelések beszerzésére, 4 milliót a gyógypedagógiai intézményeknek és nevelőotthonoknak adtak. a kerületek összesen több mint 30 millió forintot irányoztak elő meszelésre, festésre, különböző javításokra. már júniusban - a tanítás befejezése után - több mint 200 fővárosi intézményben hozzáláttak a munkához, hogy az új tanév kezdetére készen legyenek. a kerületi tanácsok igyekeznek biztosítani a szükséges kapacitást, s ehhez több kerületben az üzemek, gyárak, vállalatok is hozzájárulnak.

vidéken is nagy gondot fordítanak arra, hogy szép, tiszta, rendbehozott iskolák, tantermek várják össze a tanulókat és pedagógusaikat. békés megyében a régi óvodák, általános, közép- és szakmunkásképző iskolák, nevelőotthonok, kollégiumok felújítására, korszerűsítésére, valamint az intézmények nyári tatarozására az idén összesen hatvanöt és félmillió forintot irányoztak elő a tanácsok. egyebek közt bővítik a nemrég létesített békési tanyai diákothont, korszerűsítik a biharugrai napközis konyhát. felújítási, kisebb építési munkákra főleg a megye nevelőotthonaiban kerül sor az idén. a munkálatokat a tanácsok építőipari vállalatai és a ktsz-ek végzik. előreláthatólag mindenütt új kőntöst kapnak a régi épületek, a tiszta falak, jó kályhák, - a lehetőséghez mérten - parkettázott tantermek várják majd szeptemberben a diákokat és a nevelőket.

/folyt köv/

-1-

3

NA

bb 1. / több száz millió forint .....folyt/ny

borsod megye mintegy 400 általános és középiskolájában szintén megkezdtek a nyári tatarozások, amelyeket a falvakban a szülői munkaközösségek társadalmi összefogással is segítik. a szünetben újjáfestik a tantermeket, kijavítják a hibás ajtókat, ablakokat, rendezik a fűtőberendezéseket. ezeken kívül a megyében mintegy 70 millió forintot költenek új iskolák építésére, a régi korszak korszerűsítésére. csaknem husz iskolában, diákotthonban és gyógypedagógiai intézetben lesz nagyobb felújítás. korszerűsítik a mezőkövesdi gimnáziumot, a tokaji kollégiumban új konyhát létesítenek. szabolcs-szatmár megyében több mint 20 millió forintot költenek a tanintézetek karbantartására, tatarozására, felújítására. kálmánháza, nagycserkeszen elsősorban a tanyai iskolákat, nyirbogdányban az iskolai napközi otthont újítják fel.

alig fejeződött be a tanév, a fejér megyei oktatási intézményeket is festők, mázolók, kőművesek, ,, szállták meg,, megyeszerint megkezdődött az iskolák, óvodák, kollégiumok, nevelőotthonok nyári csinosítása. az idén 25 millió forintot költenek erre a célra a megyében. baranyában az oktatási intézmények felújítására, karbantartására előirányzott összeg 20 millió forint. ebből többmilliót használnak fel nevelőotthonok korszerűsítésére. somogyban több mint tízmillió forintot fordítanak a nyári tatarozási és felújítási munkákra, s ugyanennyit irányoztak elő a tanácsok nógrád megyében is az iskolák, óvodák felújítására, karbantartására. salgótarjánban egy épület átalakításával új napközi óvodát létesítenek a városközpont közelében, ahol ötven kisgyereket helyeznek majd el. a vöröshadsereg uti óvodában a nyáron bevezetik a távfűtést. balassagyarmaton a 2. rákóczi ferenc uti általános iskola új köntöst kap, s egyben átépítik, korszerűsítik a feljárót, a lépcsőházat, kicserélik az ajtókat, ablakokat és rendbehozzák a tetőszerkezetet. a salgótarjáni járásban lévő nádújfalu új otthonhoz juttották az óvodások a tanácsok összevonásával, ugyanis a megszűnt tanács épületét átalakítják óvodának. a balassagyarmati járásban lévő berceli általános iskolából ugyyszólván csak a tető marad meg, vályogfalai helyett erős téglafalakat építenek.

bács-kiskun megye székhelyén, kecskeméten 900 ezer forintos költséggel 38 általános iskolát és 11 óvodát hoznak rendbe szeptemberig. a külső és belső karbantartásokon kívül a város több általános és középiskolájában nagyobb felújítási és korszerűsítési munkákat végeznek. zala megyében a nyári szünetben három nagy oktatási intézményt újítanak fel. zalaegerszegen a milleniumi évben épült zrínyi miklós gimnáziumban kicserélik a hét évtized alatt elhasználódott ajtókat, ablakokat. nagykanizsán egy középiskolai leánydiákotthon és a leánynevelő intézet felújítását fejezik be a tanév kezdetéig, külön-külön csaknem egymillió forint költséggel.

/folyt köv/

-2-

bb 1. / több száz millió forint 2.folyt/ny

heves megyében az idei nyáron a korábbinál lényegesen nagyobb ütemben építik, korszerűsítik az iskolákat. a füzessabonyi járásban élénk társadalmi mozgalom bontakozott ki az iskolák fejlesztésének segítésére. a rendelkezésre álló állami fedezetten túl a termelőszövetkezetek, valamint az áfészek mintegy tízmillió forintot ajánlottak fel ilyen célokra. a lakosság társadalmi munkával segíti az intézmények fejlesztését. sarudon például a szülők 300 ezer forint értékű társadalmi munkával járultak hozzá egy óvoda felépítéséhez.

vas megyében a falusi kastélyokban működő iskolák felújítása, tatarozása az idei nyár egyik fő programja. szombathelyen csaknem egymillió forintot fordítanak az óvodák és az általános iskolák nyári karbantartására. a megyeszékhely középiskolái is felújítva várják majd szeptemberben a diák- és a pedagógus kollektívákat. /mti/-

..--

bb 2. egyiptomi hűtőszekrény részletre

i kf/kf/ny la

1970. július 14.

az utóbbi nyarak közül az idei az első, amikor a kereskedelem a hűtőszekrények teljes ,, téli választékát,, nyújtja. a leheleken kívül szovjet, lengyel és csehszlovák hűtőgépek kaphatók az üzletekben, amelyeknek választéka nemrégén 220 literes egyiptomi berendezéssel bővült. a belkereskedelmi minisztérium - a pénzügyminisztériummal és a magyar nemzeti bankkal egyetértésben - az egyiptomi ,, ideál 220,, típusu hűtőszekrényt is felvette az áruvásárlási kölcsönakció jegyzékébe. az egyiptomi hűtőgép az általános feltételekkel vásárolható részletre. /mti/

..--

bb 3. hazai érdekességek az akadémiai kiadó harmadik negyedévi tervében

i ms/mné/ny hi

la

1970. július 14.

az akadémiai kiadó harmadik negyedévi tervében több érdekes könyv kapott helyet közeli és távolabbi múltunkról. a magyarországi tanácsköztársaság 50. évfordulója című kötet a múlt évben megrendezett ilyen tárgyú nemzetközi tudományos ülés-szak előadásait összegzi gábor sándorné és muci ferenc szerkesztésében. r.a. averbuck szovjet történészprofesszor válogatott írásait andics erzsébet rendezte sajtó alá. a magyar nép szabadságküzdelme 1848-1849-ben címmel.

/folyt köv/

-3-

NA

bb 3. / hazai érdekességek...folyt/ny

heckenast gusztáv fejedelmi / királyi/ szolgálo népek a korai árpád-korban című könyve nemcsak az árpádok 10. századi államszervezését világítja meg, hanem érdekes adatokat tartalmaz arról is, hogyan nyomult előtérbe a magyarság gazdasági életében a földművelés a kalandozások korában.

szénássy barna a magyarországi matematika története című könyvében a kezdetektől a két bolyai tevékenységén át a magyar matematika nagyhatalmi szintjének kialakulásáig kíséri nyomon a tudományág hazai fejlődését.

schram ferenc a magyarországi boszorkányperek című két kötetes munkája 451 ilyen pert közül betűhíven, teljes terjedelemben. ezzel a néprajzon kívül a művelődéstörténet, a nyelvészet, a jogtörténet, sőt az ideggyógyászat számára is fontos forrásmunkát ad. réthly antal a 18. század hazai időjárásai eseményeiről és elemi csapásairól szóló adatokat gyűjti össze könyvében és érdekes áttekintést nyújt - értékes naplórészletek alapján - a magyar meteorológia egy évszázad alatt végbement fejlődéséről.

a társadalmi fejlődés nagy vezéralakjairól és jelentős tudományos személyiségekről szóló írások is jelentős helyet kaptak a kiadó tervében. a comenius emlékévé teszi időszerűvé a nagy humanista világhírű tankönyvének, az orbis pictusnak megjelenését. a faksimile kiadás a könyvgyűjtők számára valódi csemegének ígérkezik. az életek és korok - demokraták, forradalmárok, szocialisták címmel h. balázs éva szerkesztésében megjelenő hét kötetes kis sorozat botev, herzen, kemal atatürk, az uttörő angol szocialista tom mann, továbbá jaurés, károlyi mihály és gandhi egyéniségét, életművét és hatását mutatja be. ortutay gyula főszerkesztésében pedig ötkötetes sorozat jelenik meg a mult magyar tudósai címmel. az egyes kötetek kőrösi csoma sándor, ötvös lóránd, korányi sándor, szabó józsef és balásházy jános alakját örökítik meg, ismertette fontosabb műveiket és a róluk szóló irodalmat.

a századelő egyik legjelentősebb magyar építészének, lajta bélának állít emléket a kiadó vámos ferenc többszáz fényképpel illusztrált posztumusz munkájának megjelentetésével

/folyt köv/

-4-

KA

bb 3. / hazai érdekességek 2. folyt/ny

a műszaki és természettudományi munkák közül csáki frigyos szabályozások dinamikája című könyvének második kiadása emelkedik ki, amelyben a szerző a legújabb tudományos szakirodalom figyelembe vételével fogja át a műszaki fejlődésnek ezt a fontos problémakörét.

/mti/

--

bb 4. az ország leghidegebb pontja: a telkibányai jegesbarlang

vid/kz/ny hgy

1970. július 14.

a kánikulai időjárásban az ország egyik leghidegebb pontja borsod megye zempléni részein lévő telkibányai „ jegesbarlang,,. 25 méter hosszú, 5 méter széles sziklaüregében most is apró jégkristályok borítják a falakat.

a geológusok már több éve vizsgálják, mi az oka, hogy a kánikulai melegben is mínusz 2-5 fok között váltakozik csak a földalatti üreg hőmérséklete. az eddigi megfigyelések szerint az ismert üregén kívül a föld alatt egy másik, nagyobb barlangrendszer is húzódik, s a sziklarepedéseken ebből átáramló levegő hűti a földközeli üreg levegőjét.

a telkibányai „ jegesbarlangban,, - e természetes jég-szekrényben - a borsodi erdő- és fafeldolgozó vállalata nyári hónapokban az elejtett vadakat tárolja.

/mti/

--

-5-

PVF

bb 5. július 15-től minden pedagógus részére biztosítani kell a nyári szabadságot - tudnivalók az új oktatási év „menetrendjéről”,

i vt/gk hi bzs -cz

1970. július 14.

a művelődésügyi miniszter rendelkezése értelmében július 15-től augusztus 24-ig zavartalan pihenést kell biztosítani a pedagógusoknak. ennek annál inkább nincs akadálya, mert véget értek a hagyományos nyári továbbképző tanfolyamok, amelyeken az idegen nyelveket és a különböző szaktárgyakat oktatók gyarapították ismereteiket, tökéletesítették nyelvtudásukat. az említett miniszteri rendelkezés szerint a nevelőket augusztus 24-e előtt - legkorábban augusztus 21-én - csak indokolt esetben, egyénekenként szabad beosztani bármilyen feladatra.

ami az 1970-71-es tanév rendjét illeti, a szorgalmi idő változatlanul két félévre oszlik. az első félév szeptember első munkanapján kezdődik és a téli szünet utolsó napján ér véget. a második félév a téli szünetet követő első munkanapon kezdődik és a rendtartásban előírt napon zárul. a diákok első félévi osztályzatait - a december 19-i állapotot alapul véve - a téli szünetben sorra kerülő osztályzó értekezleten zárják le és a téli szünet utáni első tanítási napon hozzák a szülők tudomására az ellenőrzőkönyv útján. a téli szünet 1970. december 21-től 1971. január 6-ig tart.

a tanévnyitó értekezletet ez év augusztus utolsó hetében, a nevelési értekezletet novemberben és áprilisban / a félévi tantestületi értekezletet a téli szünetben/, a tanévzáró értekezletet az általános iskolákban 1971 június 19-éig, a középiskolákban június 30-ig kell megtartani, az igazgató által megjelölt napon. az írásbeli érettségi, képesítő vizsgák valamennyi középiskolában /gimnáziumban, szakközépiskolában, középfoku technikumban/ a nappali tagozaton 1971 május 11 és 18 között lesznek. /mt1/

..-

bb 6. védjegy oltalmat kapott a keravill

i kf bzs la

1970. július 14.

a fővárosi kerékpár-, rádió- és villamosági kiskereskedelmi vállalat nevének szókezdeteiből kialakított rövidítés, a keravill ma már elfogadott. jóllehet a vállalat csak a fővárosban működik, több vidéki üzlet cégtábláján is megtalálható a népszerű rövidítés; annak az időszaknak a maradványaként, amikor a vállalatnak még országos üzlethálózata volt. az illetéktelen névhasználat nem egyszer félreértésre adott okot a vásárlók körében, s a gazdaság-irányítás új rendszerében kialakult kereskedelmi versenyben rontja a vállalat hitelét. előfordult például, hogy egy-egy - természetesen csak a fővárosban érvényes - keravill akció kapcsán panaszokkal illették a vállalatot a vidéki vásárlók azért, mert az ottani keravill bolt nem nyújtotta a meghirdetett kedvezményeket, szolgáltatásokat. /folyt. köv./

- 6 -

bb 6. /védjegy ... 1. folyt./bzs

egyebek között ezt a helyzetet is megszünteti az intézkedés: az országos találmányi hivatal a keravill szót és emblémát védjegyoltalom alá helyezte. ezentúl tehát, ha a keravill nevet más vállalat használja, védjegybitorlást követ el. /mt1/

..-

bb 7. rendhagyó irodalomórák - írók, költők, színészek a katedrán - a gyárakban is hódít a könyv

i szd/gg hi bzs -cz

1970. július 14.

a négy esztendővel ezelőtt alakult művelt nép könyvterjesztő első félévi eredményeit összegezték a napokban. hogyan alakult a munkahelyeken - gyárakban, üzemekben, iskolákban - a könyvterjesztés, könyvvásárlás az elmúlt hónapokban? - erre keresett választ az mti munkatársa.

az adatokból kiderül, a budapesti nagyüzemek, gyárak dolgozóit az elmúlt hat hónap során negyvenmillió forintért vettek könyvet, megelőzve ezzel a vidékieket, ahol 35 millió volt az üzemi könyvforgalom értéke. a mintegy 500 legnagyobb munkahely közül is kiemelkedik a csepel vasmű, ahol egymillió háromszázezer forintot áldoztak a dolgozók házi könyvtáruk bővítésére, s az egyesült izzó, ahol csaknem egymillió egyszázezer forintot. értékes tapasztalat, hogy a vidéki szocialista városok és az ipari-bányavárosok vezetnek a listán. miskolc nagyüzemeiben ezideig csaknem hárommillió, tatabányán több mint egymillió, dorogon egymillió háromszázharmincháromezer, ózdon pedig kilencszázezer front volt 1970. első felében az üzemi könyvvásárlás összege. a szocialista városok között: dunaujváros emelkedik ki a munkahelyi könyvterjesztőktől több mint másfélmillióért vettek szépirodalmi és ismeretterjesztő műveket.

a millióknál is többet mond, hogy az üzemek, gyárak dolgozóit elsősorban értékes irodalmi alkotásokra fordították forintjaikat. a felszabadulásunk 25. évfordulójára megjelentetett vers-antológiát például hétezer vették meg, radnóti miklós bori noteszének háromszázötven, az üzemeknek szánt példánya szinte órák alatt fogyott el. a felszabadulási regény pályázaton első díjat nyert bertha bulcsu tűzgömbök című művét ötezer kérték a munkahelyek könyvterjesztőitől. szabó madga ókut című regénye tízezer példányban kelt el a könyvnap üzemi könyvvásárait. a világirodalom remekei című, most befejeződött sorozatnak 32.000 gyári-munkahelyi előfizetője volt, de máris tízezrek jegyzik elő az ősszel induló új sorozatot. a hatkötetes világirodalmi lexikonnak huszezres előfizető tábora is igényességre vall. /folyt. köv.

Iba

- 7 -

bb 7. /rendhagyó .... 1. folyt./bzs

a műveltnép könyvterjesztői sokat tesznek a diákok könyvszeretetének, érdeklődésének fejlesztéséért is. az elmúlt tanévben negyvennél is több „rendhagyó irodalomórán”, mutatták be neves irodalomtörténészek, kritikusok segítségével a mai magyar irodalom legfigyelemreméltóbb személyiségeit és műveiket - elsősorban a középiskolásoknak. szinte felsorolni sem lehet a személyesen megismertetett költők, írók seregét; köztük volt zalka zoltán, garai gábor, csanádi imre, csoóri sándor, somogyi ióth sándor, kolozsvári-grandpierre emil, simon istván, moldova györgy, nagy lászló és az azóta elhunyt váci mihály. a diákok legkiválóbb előadóművészeink, színészeink művészi tomácsolásában ismerhették meg az alkotók legújabb műveit: a katedráról szavalt margittai ági, csernus mariann, nagy attila, halász jutka, ungvári lászló, berek kati, kovács istván és bessenyei ferenc is. a művelt nép könyvterjesztői úgy tervezik, hogy a sikeres kezdeményezést a következő tanévben is folytatják. /mti/

--

bb 8. film a vasutról

i kf bzs la

1970. július 14.

a xx. vasutasnap alkalmából a kpm vasuti főosztálya megbízásából a közlekedési filmstudio filmet készített, „a szocialista vasutért”, című dokumentumfilm bemutatja a vasutüzem különböző szolgáltatási ágainak félévszázados fejlődését, ismerteti a további fejlesztési program legjelentősebb állomásait.

a dokumentumfilmet a mokép a következő hetekben az ország valamennyi mozijában bemutatja. /mti/

--

bb 10. kiskunsági pásztor és lovasnapok

vid gö /ká bzs -cz

1970. július 14.

az idén július 25-26-án rendezik meg dömsöd-apajon a kiskunsági pásztor- és lovasnapokat. a két napon gazdag program várja a látogatókat. többek között kettes és négyes fogatok versenyét. uttörő lovasok díjugratását, különböző tréfás lovasjátékokat, -székfoglalót, lovasfutballt, sapkalopást - csikós bemutatót, nyájtérelési versenyt láthatnak majd az érdeklődők. ezenkívül nőtáversenyt és divatbemutatót rendeznek. vetélkedőt tartanak majd a környékbeli éttermek és vendéglők szakácsai is: étlapjukon régi pusztai és betyárételek szerepelnek. /mti/

--

- 8 -

bb 9. augusztus 1-ig lehet jelentkezni a marxizmus-leninizmus esti egyetem speciális kollégiumaira

i gy/tr bzs - cz

1970. július 14.

az ősszel kezdődő tanévben a marxizmus-leninizmus esti egyetemen - a hároméves általános tagozat és a kétéves szakosított tagozat mellett - összesen 23 speciális kollégiumot indítanak - közölték az egyetem vezetői. a speciális kollégiumokra azok jelentkezhetnek, akik előzőleg egyetemet, főiskolát végeztek, viszont egy-egy témában speciális, magasszintű tudást kívánnak szerezni.

sok érdeklődőt vonz például a „politikai etika”, című kollégium, amelynek témája: az államirányítás gazdasági, politikai, erkölcsi arculata. főleg fizikusok, mérnökök és filozófusok jelentkeznek a modern fizika világnézeti kérdéseivel foglalkozó továbbképzőre. a tudományos-technikai forradalom lényegét, fejlődésének újszerű vonásait tárgyalják majd „a tudományos-technikai forradalom eszméi, világnézeti problémái”, címen meghirdetett fél éves kollégium hallgatói. „a biológiai filozófiai problémái”, címmel azoknak a végzett hallgatóknak szerveztek kollégiumot, akik e tárgyban kandidátusi disszertációt akarnak írni. a tudományos atheizmus kérdései iránt érdeklődők a „jelenkori vallásfilozófiai áramlatok”, című továbbképzőre jelentkezhetnek. tanárok, oktatásfelelősök, vezető propagandisták számára több témája pedagógiai speciális kollégium indul. a neveléstudományra jelentkezők a nevelés személyiséget formáló szerepéről szereznek tudományos ismereteket. ezenkívül a szocializmus időszerű kérdései, a xx. század esztétikája és a munkásmozgalom története stb címmel indulnak speciális osztályok. az általában egyéves időtartamu továbbképzőkre legkésőbb augusztus 1-ig fogadnak el jelentkezést.

egyébként a hagyományos oktatási formákban is több újdonsággal találkozhatnak a hallgatók. azok, akik már előzőleg alapos marxista képzettséget szereztek párt- és egyéb oktatási formában, a kétéves tagozaton vallástörténeti, valláskritikai szakosítón vehetnek részt; a politikai gazdaságtan tanszéken először oktatják majd a munkaerőgazdálkodásnak munkaügyi helyzettel kapcsolatos tudnivalókat.

hasznos kezdeményezés az is, hogy az mszbt ősztől bevezeti a fakultatív orosz nyelvoktatást, amely három év alatt középfokú nyelvvizsgára készíti fel az érdeklődő hallgatókat. /mti/

--

- 9 -

bb 11. új sivatagi mérgespók és gyászbogár az állatkertben

1 tz/tr/ny ie La 1970. július 14.

az állatkerti rovarház már eddig is gazdag egzotikus gyűjteménye két új fajjal gazdagodott.

az egyik a sivatagi farkaspók, amely nemcsak azzal érdemli meg az érdeklődést, hogy négy centiméteres teste jóval meghaladja a mi pókjaink méreteit, hanem azzal is, hogy sárgás-vörös bársonyos színe tökéletesen illeszkedik otthonához, a szahara lisztfinomságu homokjához. új „szállásában”, elhelyezték egy kevés itthoni és egy kevés szaharai homokot, egyrészt hogy a pók otthonosan érezhesse magát, másrészt, hogy meg lehessen figyelni a két homok közti különbséget. egyébként az új szerzemény, mérgespók, mégpedig igen támdó kedvű, még ugrani is hajlandó, hogy megmarhassa az „ellenfelet”.

a másik újdonság ugyancsak sivatagi lakos, egy gyászbogár, csak annyiban különbözik nálunk élő rokonaitól, hogy termete nagyobb és vaskosabb.

az állatokat zilahy ferenc, a természettudományi múzeum preparátora gyűjtötte tunéziában, a douz oázis közelében, és ajánlkozta az állatkertnek. /mti/

..-

bb 12. kár és elmaradt vagyoni előny - a legfelsőbb bíróság ítélete

1 bc/gg/ny hi La 1970. július 14.

ismételten felmerül a társadalmi tulajdont sértő cselekményeknél, hogy mi is tekintendő valójában a kár összegének. a legfelsőbb bíróság egyik bűnyben hozott ítéletében kifejtette, hogy a cselekménnyel okozott és közvetlenül keletkezett káron, illetve hiányon és értékcsökkenésen kívül az elmaradt további vagyoni előnyt is figyelembe kell venni. alapvető elv ugyanis: a társadalmi tulajdon sérelmére elkövetett bűncselekménnyel okozott kár összegének megállapításánál azt kell szem előtt tartani, hogy magát a társadalmat mekkora kár érte. előfordulhat ugyanis, hogy a közvetlenül károsodott vállalatnál előállott kár összege nem egyenlő a társadalmi tulajdonban okozott összes kárral. helytelen tehát csupán a közvetlenül károsult vállalatnál keletkezett kárt, vagy hiányt, illetve értékcsökkenést alapul venni. mivel a társadalmi tulajdon egységes és oszthatatlan, ezért a kár összegének megállapításánál az elmaradt egyéb vagyoni előnyt is - ami adódhat például különböző árrekekből, adókból, stb - figyelembe kell venni. /mti/

..-
-10-

MF

bb 13. 50 változatban használható magyar ekecsalád

1 tz/mm szb 1e 1970. július 14.

az építőszelekrény-elv felhasználásával a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár szakemberei olyan traktorvontatású ekecsaládot fejlesztettek ki, amelynek egyes tagjai mindig a helyi igényeknek megfelelően szerelhetők össze.

a „lajta” családdal alkalmazkodni lehet a talajviszonyokhoz, a traktor vonóerejéhez, legalábbis az 50 és 90 lóerős határokon belül, stb. a család „vázát” úgy tervezték meg, hogy egy korábbi típus a megfelelő új részegység felszerelésével, vagy újabb szerelvény hozzákapcsolásával ismét korszerű lehessen.

a lajta családot éppen az építőszelekrény-elv folytán több mint félszáz változatban lehet használni, az öt alappép és a hat különböző kialakítású és ötféle fogásszélességű eketest különböző összeszerelésével. a variánsok száma azonban a kiegészítő szerelvények felhasználásával még tovább növelhető.

a gyár szakemberei az alappépekkel egyidejűleg kifejlesztették a különböző eketesteket, előhántókat, tárcsás csoroszjakat és altalajlazítókat is. az eddigi vizsgálatok eredményei szerint a lajta család gépei 14 és 35 centiméter mélységi határok között alkalmazhatók a különböző mértékben kötött vagy laza talajok szántására és a barázdafenek lazítására. /mti/

..-

bb 14. helyreállítják a diósgyőri déryné-házat

vid-ká szb hgy 1970. július 14.

a diósgyőri vár szomszédságában áll az a 17. században emelt épület, ahol a nagy magyar színésznő, déryné, széppataki róza 10 éven át, 1852-től 1862-ig élt. az épület jelenleg a diósgyőri vármúzeumhoz tartozik, s most megkezdtek a történelmi környezetben álló ház rekonstrukcióját. a tervek szerint eredeti szépségében állítják helyre a korai barokk stílusú épületet. azt a szobát, amelyben déryné lakott, a nagy magyar színésznő emléktárgyaival rendezik be. itt helyezik el többek között déryné olvasó-asztalkáját, valamint azt a zongorát, amely déryné tulajdona volt. korabeli fényképek, dérynéhez írt szonettek, levelezésének eredeti darabjai egészítik ki a gyűjteményt. az emlékmúzeumot jövőre nyitják meg. /mti/

..-

8.30/szb 70910

-11-

bb 15. divatos lakástextiliák az otthonokba

vid-ká szb hgy

1970. július 14.

a szombathelyi központi lakástextil vállalat leállította egy sor korszerűtlen terméke gyártását és a mai igényeknek és divatirányzatoknak megfelelőket készít helyettük. a hazai piacon megjelentek a minden igényt kielégítő szintetikus takarók, gazdag színválogatásban, butorszövetből termékeik 30 százalékát cserélték ki és a piac által keresett régebbi cikkeket, többségében új mintákkal és színekkel látták el. rövidesen megjelenik a boltokban a plüss butorszövet is, amely reneszánszot él.

a korszerűtlen, divatját mult szőnyegek helyett is újakat gyártanak. jelenleg 4 200 szőnyegféleség szerepel terméklistán. /mti/

bb 16. kórházi pavilon, nővérszálló épül angyalföldön

t gj/gg szb hi

1970. július 14.

angyalföld egészségügyi ellátásának javítására az elmúlt öt esztendőben mintegy 360 millió forintot költöttek - közölték a xiii. kerületi tanács végrehajtó bizottságának keddi ülésén. a nagy munkáskerület tizenegy körzeti orvosi rendelőjében összesen 66 orvos működik. lelkiismeretes munkájukat tanúsítja, hogy a lakosság csak nagyritkán veszi igénybe az orvoscsere lehetőségét. jól dolgozik az anya- és gyermekegészségügyi szolgálat is, amit a csecsemőhalálozási arányszám fokozatos csökkenése is jelez.

az eredmények mellett szóba kerültek a gondok is. a szakorvosi ellátást például nehezíti, hogy a megüresedett állások rendszerint sokáig betöltetlenek, - egyrészt szakképzett orvosok hiányában, másrészt - és ez főleg a középkáderekre vonatkozik - a viszonylag alacsony bérezés miatt. probléma továbbá, hogy az egészségügyi intézmények tekintélyes része elavult. a körzeti orvosi rendelők közül csak a sallai Imre utcában levő felel meg a követelményeknek, s a bajt még tetézi, hogy jónéhány korszerűtlen rendelőt - így a váci ut 148. és 165. továbbá a mauthner sándor utca 55. szám alattiit - rossz állapota miatt nem érdemes felújítani. a szakrendelő intézetek - a vísegrádi utcai és a gynögyösi uti - valamint a róbert károly köruti kórház osztályai zsúfoltak.

/folyt.köv./

v-vb ülés a XIII. kerületben

8.25/szb

-12-

bb 16. /kórházi... 1. folt./-szb

az ülésen bejelentették: a kerület egészségügyi ellátásának javítására a következő öt évben a róbert károly köruti kórház területén 124 ágas szülészeti-nőgyógyászati pavilont, a nővérszálló birtosítására pedig 250 személyes szállót emelnek. új gyógyszerár is épül, továbbá fokozatosan felújítják, s egyben korszerű orvosi műszerekkel látják el a kórház osztályait. a szegedi úton - a fővárosi tanács, valamint a kerületi gyárak és üzemek segítségével - új szakrendelő intézetet rendeznek be. /mti/

bb 17. monográfia miskolc utcáiról

vid-ká szb -cz

1970. július 14.

várostartó történeti szempontból is érdekes feladatra vállalkozott a hazafias népfront miskolci bizottsága. „névadó táblát”, állít azokban az utcákban, amelyek történelmi személyek, híres emberek és régi mesterségek neveit viselik. ehhez pontos „nacionáléra”, volt szükség. a nagy körültekintést igénylő munkát perényi károly vezetésével a népfront aktívái két év alatt végezték el. monográfiák, régi térképek és levéltári adatok alapján megállapították, hogy a város legrégebbi elnevezésű utcája a fábián utca, amelyik 1376-ban kapta nevét. számot utcát a hajdani mesterségekről nevezték el. ilyen a vászonfehérítő, a gubás és a kalló utca. az utóbbiban egykor a gyapju kallolásával foglalkozó iparosok laktak. a miskolc utcáiról és névadóiról készült 90 oldalas monográfiát könyv alakban is kiadják. /mti/

bb 18. középiskolára előkészítő nyári tábor velencén

vid-ká szb -cz

1970. július 14.

a szakszervezetek fejér megyei tanácsának támogatásával februárban középiskolára előkészítő szakköröket szerveztek fejér megyében. a hátrányos helyzetben levő munkás- és parasztfiatalok számára. székesfehérvárott, dunaujvárosban, továbbá nyolc községben, összesen 15 középiskolában, 34 szakkört szerveztek. ezeken magyar nyelv és irodalomból, oroszról valamint matematikából középiskolai tanárok korrepetálták a jelentkező 618 fiatalt.

/folyt.köv./

8.35/szb

-13-

bb 18. /középiskolára... 1. folyt./-szb

a foglalkozások eredményesnek bizonyultak: a szakkörökön résztvevő fiatalok 97.4 százalékát felvették a középiskolába.

az eredmények láttán a szakszervezetek fejr megyei tanácsa újabb kezdeményezést indított el: velencén egyhetes nyári tábort szervezett, ahol különböző szaktárgyakból korrepetálják a jelentkező fiatalokat. a költségeket a szakszervezet fedezi. /mt1/

bb 19. vizkorklatozás

szb hgy

1970. július 14.

a fővárosi vízművek értesíti a lakosságot, hogy folyó hó 15-én szerdán 22 órától előreláthatóan 16-án csütörtökön reggel 6 óráig a főnyomóvezetéken történő javítási munkák miatt az 1., mézáros u. - gellért hegy utca - hegyalja ut által határolt területen víznyomáscsökkenéssel, illetve helyenként időszakos vízhiánnyal kell számolni. /mt1/

bb 20. az édosz elnökségének ülése

t jf/mm szb hgy

1970. július 14.

az édosz elnöksége hétfőn - három iparágban végzett felmérés alapján - a munkaerővándorlás okairól tanácskozott. a vizsgálat megállapította: nem állja meg helyét az az elterjedt nézet, hogy a munkaerővándorlást csak bérezési problémák okozzák. a fizetés mellett a nehéz fizikai munka, a kedvezőtlen munkahelyi körülmények és az éjszakai műszakok is közrejátszanak ebben. a gabona tröszt vállalatainál az év első negyedében a dolgozók 15, a tejipari trösztnél 12, az állatforgalmi és husipari vállalatoknál pedig csaknem 6 százaléka cserélődött ki. a gabona trösztnél a nehéz fizikai munka miatt a szárító- és morzsoló munkások és a takarmánykeverő üzemek dolgozói hagyják ott egyre másra munkahelyüket. a husiparban a kedvezőtlen munkakörülmények és a gyakran elönytelen munkaidőbeosztás miatt van hiány segéd munkásokban, állathajtókban és gondozókban. /folyt.köv./

10.20/szb

-14-

Tó 1100

bb 20. /az édosz... 1. folyt./-szb

a tejipari tröszt vállalatainál a hűtőházi és a szállítmánykiszorító dolgozók 10-14 órás munkaideje éjjel 23 és 01 óra között kezdődik és ezért - bár az utóbbi időben komoly alaphéremelést hajtottak végre - még mindig sokan keresnek alkalmasabb munkahelyet.

az elnökség megállapította, hogy az üzemeken belüli és kívüli szállítás ezeknél a vállalatoknál még mindig nagy létszámmal és korszerűtlen eszközökkel történik, ami szintén hozzájárul a munkaerővándorlás növekedéséhez. miközben a vállalatok munkaerőhiányról panaszkodnak, dolgozók 30-40 százaléka szállításal és anyagmozgatással vesződik, kézzel végzi munkáját és egyetlen eszköze a kézikocsi, vagy a targonca. ezért az elnökség felhívta a vállalatok figyelmét a bérintézkedéseken kívül nagyobb gondot kell fordítani a műszaki fejlesztés meggyorsítására, az úgynevezett kiegészítő tevékenység gépesítésére. tarthatatlan, hogy egyes üzemekben a műszaki fejlesztést csak a termelőgépek modernizálása jelenti. a nehéz fizikai munka gépesítése és a munkahelyi körülmények megjavítása legalább annyira fontos. a munkaerővándorlás ugyanígy érezteti hatását a termelői hatékonyság és a gazdaságosság alakulásánál, mint a géppark műszaki állapota. /mt1/

bb 21. rendőrségi hírek

i zsu/mm szb hgy

1970. július 14.

rábahidvég határában egy kavicsbánya kubikgördében furdött márfy istván 30 éves vontatóvezető annak ellenére, hogy a három méter mély gödröt bekerítették és tiltó tábla figyelmeztetett a veszélyre. márfy istván a mély vízbe belefulladt.

x x x

figyelmetlenül vezette motorkerékpárját gödöllőn a hármas főútvonalon jancsó imre 25 éves kirakatrendező és nekiütődött egy személyautónak, amely az uttest felező vonalán állt és éppen balra akart kanyarodni. a baleset következtében a motorkerékpár vezetője a helyszínen meghalt, utasát könnyebb sérüléssel vitték kórházba.

x x x

a megengedettnél nagyobb sebességgel vezetett egy teherautót balatonföldváron szegfű ferenc 21 éves gépkocsivezető, szabálytalanul előzött és elgázolta bertalan rozália 22 éves könnyevető, aki kórházbaszállítás után meghalt. szegfű ferencet is kórházba vitték és a rendőrség megindította ellene az eljárást.

x x x

/folyt.köv./

10.25/szb

-15-

Tó 1100

bbb 21. /rendőrségi... 1. folyt./-szb

örizetlenül hagyta kétfogatu Lovaskocsiját pilisvörösvárott az egyik földuton peller józsef 66 éves téesz-tag, a lovak valamitől megijedtek, megbokrosodtak és elgázolták az ut szélén haladó baska imre 64 éves nyugdíjast, aki sérüléseibe belehalt. a rendőrség eljárást indított peller józsef ellen. /mti/

bb 22. emberölés

i zsu/mm szb hgy 1970. július 14.

a szolnok megyei rendőrfőkapitányság emberölés büntette miatt eljárást indított nagy sándor 64 éves nyugdíjas, szolnoki lakos ellen.

nagy sándor a szolnoki damjanich utca 1. szám alatt levő lakásán szóváltásba keveredett élettársával halász mihályné 57 éves köztisztasági alkalmazottal. a vita hevében az asszonyt egy söröskancsóval úgy fejbevágtá, hogy az a helyszínen meghalt. a férfi először tagadta tettét, majd később a bizonyítékok alapján beismerte. a rendőrség nagy sándort előzetes letartóztatásba helyezte. /mti/

bb 24. 700 millió forint értékű építőipari tevékenység zalában

vid-ká szb hgy 1970. július 14.

a zala megyei állami építőipari vállalat munkáját vitatta meg keddi ülésén a zala megyei tanács végrehajtó bizottsága. király lajos igazgató adott számot a megyei építőipar fejlődéséről. mint elmondotta, a jelenleg évi 700 millió forint értékű építőipari tevékenységet folytató vállalatnál gépesítéssel lényegében megszüntették a nehéz fizikai munkát és olyan segédüzemeket fejlesztettek ki, hogy a tervezéstől kezdve az átadásig minden munkafolyamatot el tudnak látni. az építkezések meggyorsítására bevezették az alaguttsalús építési módszert, amivel mintegy 30-40 százalékkal fokozzák a termelékenységet. csupán ebben az évben 57 000 000 forintot költenek további gépesítésre. a végrehajtó bizottság elfogdta a vállalat munkájáról előterjesztett tájékoztató jelentést és egyértelműen jónak ítélte az építőipari tevékenységet. /mti/

10.30/szb

Tó 100

-16-

bb 23. új rendelőintézet Letenyén

vid/ká kcs hgy

1970. július 14.

a zala megyei Letenye nagyközség központjában elkészült a környék korszerű egészségügyi intézménye, a közeti sztk rendelő. a 7 szakorvosi munkahellyel rendelkező épületben helyezték el a község 2 körzeti orvosi rendelőjét is. a Letenyai körzeti rendelő, amely zala megye ötödik sztk rendelőintézte, megkezdte működését./mti/

bb 25. rózsá sándor tv-filmje

vid/ká kcs hgy

1970. július 14.

kedden a csongrád megyei algyő község területén, szinetár miklós irányításával, megkezdtek móríc zsigmond rózsá sándor című regényéből készülő tv- film forgatását. a két főszerepet fiatal főiskolások játsszák. rózsá sándort, oszter sándor, a híres betyár szerelmét pedig muszte anna alakítja. a 12 részes, egyenkint 50 perces filmet előreláthatólag egy év múlva láthatja majd a közönség a tv- képernyőjén./mti/

bb 26. a 70-75 fokos hőségben is kiváló minőségben teljesítik a napi tervet az orosházi üvegyár dolgozói

vid/ká kcs hgy

1970. július 14.

az orosházi üvegyár termékei iránt nemzetközi viszonylatban is nagy az érdeklődés. síküvegből például egymillió 200 ezer négyzetmétert exportálnak az idén tőkés piacra, s új vevők jelentkeztek a palacküvegre is. a szállítási határidőket a rekkenő hőség sem veszélyezteteti, pedig szinte perzsel a meleg a gyár különböző munkaterületein. az olvasztókemencék környékén 70-75 fokra emelkedik a hőmőrséklet. ennek ellenére minden műszak teljesíti tervét: naponta mintegy egymillió 400 ezer forint értékű üveget gyártanak, s minőségben is tartják a szintet.

a gyár vezetői messzemenő figyelmességgel igyekeznek könnyíteni a munkások helyzetén. gondoskodtak szódavizről, citromot osztanak, hordozható ventilátorokat helyeztek üzembe. /mti/

11.15/kcs

Tó 100

-17-

bb 27. ndk vendégek üdültetése kezdődött szombathelyen

vid/ká kcs hgy 1970. július 14.

a vas megyei idegenforgalom történetének legnagyobb külföldi vendégfogadása kezdődött kedden a 400 személyes szombathelyi elsősztályú kempingben és a turistaszállóban. a német demokratikus köztársaságból érkeztek csoportok két hetes üdülésre. a nyár végéig összesen félezer weimari, gothai, erfurti és berlin környéki család tölti szabadságát szombathelyen.

a vendégek a festői környezeten 3 szállóhelyeikről kijárnak a szombathelyi tófürdőre, a csónakázó tóra, a lovaspályára, az alpokalja dombvonulataira, kirándulnak Keszegre, Jákra, Bük-fürdőre s megtekintik a savaria 70. rendezvényeit. /mti/

bb 28. az ovodai ellátottságról tárgyalt a békés megyei tanács vb ülése

vid/ká kcs hgy 1970. július 14.

az ovodába felvett gyermekek aránya a létszámhoz viszonyítva az országos átlagnál jobb, az elhelyezés, különösen a városokban, mégsem kielégítő. állapították meg a békés megyei tanács vb keddi ülésén Békéscsabán. jelenleg az ovodáskorúak 61,3 százaléka részesül ovodai ellátásban. /az országos átlag 1969-ben 54,3 százalék volt./ az elmúlt négy évben 887-el nőtt az ovodákban elhelyezett gyermekek száma, a szóródás azonban igen nagy. egyes községekben nincs „telt ház”, másutt viszont zsúfoltság tapasztalható. 1969-ben 4 millió 222 ezer forintot költöttek az ovodák bővítésére, korszerűsítésére, 1970-ben pedig három millió forint az előirányzat.

az elkövetkező években csaknem ezerral kellene bővíteni az ovodai férőhelyek számát, ehhez azonban tanácsi erőből nincs elég anyagi fedezet. a megyei tanács vb. felhívta a városi, községi tanácsok figyelmét: a területükön működő üzemekkel, termelőszövetkezetekkel együtt építsenek, illetve bővítsék az ovodát. /mti/

11.30/kcs

Tó 12

--
18-

bb 29. huszmillió forintos kemence

vid/kz kcs hgy 1970. július 14.

az ózdi kohászati üzemekben a nyersvas- és acélgyártásnál nagymennyiségű mészkövet is felhasználnak. a salakképző anyagnak használt mészkövet a tornaszentandrás bányában termelik, és az üzemben égetik ki. a kohászat meglévő mészkőszégető kemencéje elavult, nem felel meg a korszerű követelményeknek. ezért, mintegy 20 millió forintos költséggel most újat építenek. a nagyteljesítményű, évi 29 ezer tonna kapacitású, új kemence az év végére készül el. /mti/

--

bb 30. 7 500 új ipari munkahely a hajduságban

vid/kz kcs hgy 1970. július 14.

a negyedik ötéves terv iparfejlesztési programját tárgyalta meg és fogadta el kedden a hajdu-bihar megyei tanács végrehajtó bizottsága. megállapították: a harmadik ötéves terv eddigi iparosítási eredményei megfelelő alapot adnak a további, még gyorsabb ütemű fejlesztéshez. a harmadik ötéves tervben mintegy 5 500 új munkahelyet hoztak létre. a negyedik ötéves terv időszakában balmazújvároson, berettyóújfaluban, hajduböszörményben, hajdunánáson, püspökladányban történik a nagyobb ütemű iparfejlesztés. a tervek szerint csaknem 850 millió forint értékű ipari beruházás valósul meg és ezzel a megyében az ipari munkahelyek száma további 500-zal növekszik. az ipartelepítéshez szükséges közmű és kommunális beruházások költségeit a helyi tanácsok fedezik. /mti/

--

bb 31. ogyesszai fiatalok a szegedi építőtáborban

vid-kz szb hgy 1970. július 14.

a szegedi józsef attila tudományegyetem kisz bizottságának szervezésében ifjúsági építőtábor nyílt szegeden. mintegy 200 egyetemi hallgató dolgozik két hétig a város építkezéseiben. segítséget nyújtanak többek között a tarján telepi lakóházak, az új házgyár, az mta biológiai kutató telepének és a royal szálló építkezéséhez.

a munkálatokban 15 ogyesszából, szeged testvérvárosából, érkezett komszomolista is részt vesz. /mti/

--

12.02/szb

Tó 13

-19-

bb 32. zöldbabszezon

vid/kz/tné kcs hgy

1970. július 14.

kedden megkezdődött a zöldbabszezon a nyiregyházi konzervgyárban. a gazdaságoktól 315 vagon hüvelyeset vásárolnak fel és konzerválnak. a szabócsí konzerv-zöldbabnak hire van már külföldön is. idef zöldbab-készítményeikből mintegy 230 vagonnal exportálnak./mti/

..-

bb 33. felelősségre vonják a vásárlók megkárosítottait - a kereskedelmi ellenőrzésről tárgyalt a szolnok megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/kz kcs -cz

1970. július 14

a tanácsi kereskedelmi felügyelőség tapasztalatait vizsgálta meg keddi ülésén a szolnok megyei tanács végrehajtó bizottsága. mint rámutattak, a felügyelőség, valamint a társadalmi ellenőrök különösen a szövetkezeteknél tapasztaltak mulasztásokat. a megvizsgált általános fogyasztási és értékesítő szövetkezetek által készített presszókávé negyvennégy százaléka, a fagyalt nyolcvanhárom százaléka, a cukrászsüteményeknek pedig negyven három százaléka esett mennyiségi és minőségi kifogás alá.

gyakran előfordul - főként a termelőktől közvetlenül vásárolt áru esetében -, hogy minőségileg kifogásolható iparcikkeket hoznak forgalomba. ilyenkor ugyanis általában nem kéri számon a kötelező minőségi előírásokat. a megyei tanács kereskedelmi felügyelősége felelősségre vonja azokat a kereskedelmi egységeket, amelyek megkárosítják a fogyasztókat, minőségileg kifogásolható árukat forgalmaznak. az utóbbi másfél év alatt kétszázhat esetben szabtak ki kétezer forintig terjedő pénzbírságot, ezenkívül csaknem száz ezer forint fogyasztói kártalanításra köteleztek állami és szövetkezeti egységeket. a kártalanítással egyidőben csaknem százöt ezer forint jogtalan bevételt is elvonattak a kereskedelemről. a jövőben tovább szűkítik mind a hivatalos, mindpedig társadalmi ellenőrzést. szoros munkakapcsolatot épít ki a kereskedelmi felügyelőség az ellenőrzésre illetékes egyéb állami és társadalmi szervekkel. arra törekednek, hogy az ediginél is hatékonyabbá tegyék a vásárlók érdekvédelmét./mti/

12.40/kcs

..-
-20-

To B⁴⁰

bb 34. szorodó kezdődik a xvii. nemzetközi játékfilm-fesztivál karlovy vary-ban - a magyar versenyfilm: az ítélet és az arc

i szö/tr kcs hi -cz

1970. július 14.

két játékfilmünket is meghívták karlovy varyba a szerdán nyitó xvii. nemzetközi játékfilm-fesztiválra. kósa ferenc -csóri sándor és sára sándor „ítélet,, című alkotását a verseny másnapján, július 16-án vetítik, míg zolnay pál -köllő miklós-ragály etamér filmjét, az „arc,,-ot 22-én, a verseny második szakaszában mutatják be. a fesztivált július 26-án ünnepélyes eredményhirdetéssel zárják.

a fesztiválra karlovy varyba utazik kósa ferenc, sára sándor és csóri sándor, továbbá a dózsát alakító bessenyei ferenc is. az „arc,, című film művészetlegációjának tagjaként a film rendezője, zolnay pál, a vágója szécsényi ferencné, továbbá szereplői közül drahoľa andrea és zala márk lesz jelen a versenyen.

a magyar-román-szlovák koprodukcióban készült dózsa film iránt idehaza és külföldön egyaránt élénk az érdeklődés. két hónap alatt csaknem félmillió nézőt vonzott és megvásárolta a szovjetunió, valamint bulgária és Lengyelország. bemutatják természetesen románában és csehszlovákiában is. ugyan-csak számottevő az „arc,, című játékfilm eddigi sikere: öt ország - a szovjetunió, bulgária, lengyelország, az ndk, jugoszlávia - kötötte le vetítési jogát, s az áprilisi díszbemutató óta csaknem 300 000-en tekintették meg a hazai mozikban./mti/

..-

bb 35. „vikend-szigetek,, a mecsekben

vid/kz kcs -cz

1970. július 14.

pécs „háttérében,, a festői környezetű mecsekben a természet kedvelő családok százai vásárolnak nyaralótelket a hegyek között kialakított mesterséges tavak körül. a gombamódra szaporodó hétvégi házakból pár esztendő alatt nagy látogatottságnak örvendő vikend-szigetek nőttek. így vált a horgászok és vízisportolók paradicsomává orfű. a kényelem, pihenés szempontjából itt nagyon szerencsés ötlet volt, hogy külön helyen „csoportosulnak,, , építkeznek a horgászok. máshol a kertészkedést kedvelők, illetve a népesebb, zajosabb üzemi társas-üdülők. az ide tördülő több ezer ember ellátására az idén abc-áruház épül. a természeti szépségen kívül orfű vonzóhatását népi ipari skvizen kialakításával is növelik. később cserje-erőterületet telepítenek s erdészeti kiállítást nyitnak. /folyt.köv/
12.50.

-21-

To B⁴⁰

Tan

bb 35./,,vikend,,-szigetek, folyt./ kcs

a mecsek egy másik kedvelt helyén, sikondán, főként a közeli komló bányászcsaládjai építkeznek. sikonda gyógyító hatása, melegvízű strandja mellett már készül a második mesterséges tó. nemsokára megkezdik a feltöltését vízzel és ha kész, ez lesz a mecsek nyolcadik üdülő-tava. partja mentén száz telket parcelláznak még ebben az évben. napjainkban van „születőben”, a mecsek legfiatalabb vikend-telepe magyarhertelenden. az erdő aljában, langyosvízű strand szomszédságában tucatjával mérlik, értékesítik a telkeket. még az ország távoli részéből is jöttek vevők. így például a nógrádi szénbánya vásárolt telket./mti/

-. -

?? 36. a súlyosan károsult családoknak több mint fele kapott építési kölcsönt (szabolcs-szatmár megyében.

vid/kz kcs -cz

1970. július 14.

az országos takarékpénztár szabolcs megyei igazgatóságához az ország különböző részéből 44 pénzügyi szakember is érkezett. segítségükkel most már „napra készen”, végzik az árvízkárosultak hitel-kérelmeit. a hétfőn estig beérkezett 2666 kérelmező közül 2607-nek már engedélyezték is a kölcsönt. ez azt jelenti, hogy a súlyosan károsult családoknak már több mint a fele kért és kapott hitelt lakóháza felépítéséhez vagy helyreállításához.

ugyancsak az otp szerveinek bonyolításában megkezdődött az ingókársegélyek tömeges kifizetése. kedden újabb három község: szamosszeg, ökörítőfülpös, rápolt anyagát kapta meg a megyei igazgatóságtól és 922 000 forintot még aznap kifizettek az érintetteknek. ezzel együtt már kilenc községben fizették ki az ingókársegélyt./mti/

-. -

bb 37. indokolatlan másod- és mellékállásokat szüntettek meg vas megyében

vid/kz kcs -cz

1970. július 14.

hatodszor vizsgálta meg 1958 óta a népi ellenőrzési bizottság vas megyében a másodállású és mellékfoglalkozású munkaviszonyok törvényességét, helyzetét. a tapasztalatok szerint a rendszeres ellenőrzések és a nyomokban tett intézkedések eredményeként e téren is sokat javult a fegyelem a legutóbbi vizsgálat óta. súlyosabb visszaélést nem tapasztaltak. néhány hiányosság azonban napvilágra került. a szombathelyi vasas ktsz például nem fogadott el mérlegjavításra megrendelést a termelőszövetkezetektől, de engedélyezte az ezzel foglalkozó brigádnak, hogy mellékállásban végezze el ugyanazt a munkát. a brigád így az egyébként járó összeg háromszorosát tette zsebre./folyt.köv./

13.05/kcs

-22-

bb 37./indokolatlan... folyt./ kcs

a néb vizsgálat után több indokolatlan másod- és mellékállást megszüntettek. tizenhat helyen intézkedtek az ezzel kapcsolatos ellenőrzések megjavítására. a hiányzó szerződések pótlását 12 szerv rendelkezte el, 13 helyen pedig az engedélyek utólagos beszerzéséről gondoskodnak meghatározott határidőn belül./mti/

-. -

bb 38. újabb kiállításokra készül a szegedi mórna ferenc múzeum -a tanács vb ülésén az intézmény ismeretterjesztő tevékenységéről tárgyaltak

vid/kcs -cz

1970. július 14.

évente mintegy 140 000-150 000-en látogatják a szegedi mórna ferenc múzeum kiállításait, kétszer annyian, mint a felszabadulás előtt és háromszor annyian, mint a huszas években. természettudományi, irodalomtörténeti, régészeti gyűjteménye sajátosan egyedülálló. gazdag néprajzi és képzőművészeti anyaga is. ezen anyagokból rendezett állandó kiállításai fontos segítséget nyújtanak az ismeretterjesztésnek, valamint az iskolai oktatásnak - állapították meg a szegedi tanács végrehajtó bizottságának keddi ülésén.

rámutatottak arra, hogy a múzeum raktárai tulzsufoltak, bemutatótermeik száma kevés. hosszú évek óta ezért alig kerülhet kiállításra sokrétű helytörténeti és mintegy 3600 darabból álló képzőművészeti anyaga. ezért elhatározták, hogy az intézményben lévő egyik lakást múzeumi célokra adják vissza. átrendezik az irodákat. ennek megtörténte után a felszabaduló helyiségekben szegedi galéria elnevezéssel képzőművészeti anyagok egy része már állandó kiállításon nyerhetne bemutatást. amennyiben a somogyi könyvtár új helyiségbe költözne az épületből, újabb múzeumi anyagok kerülhetnének a raktárakból bemutatásra, erre azonban előreláthatólag csak egy jó évtized múlva kerülhet sor. tervezik a közeli vármúzeum restaurálását és ott újabb kiállítások megnyitását. a múzeum egyik legközelebbi programjaként augusztusban nyílik meg hunok, avarok, magyarok címmel új régészeti kiállításuk, amelynek korszerű elhelyezésére többszáz ezer forintot költenek.

a vb ülés határozata szerint a délalföldi munkásmozgalom történetének dokumentációs anyagait is összegyűjtik majd a múzeumba és törekszenek arra, hogy helytörténeti anyagaik egy részét jellegzetes népi építészettel készült házakban - például timár házban, malomban, stb. - mutassák be./mti/

13.15/kcs

9

-23-

bb 39. a mongol nagykövetség köszönete

gk/kcs hi -cz

1970. július 14.

a mongol népköztársaság budapesti nagykövetsége ezúton mond köszönetet a magyar társadalmi és tömegszervezeteknek, vállalatoknak és intézményeknek, termelőszövetkezeteknek és magánszemélyeknek, valamint a budapesten akkreditált külképviseleteknek a mongol népköztársaság nemzeti ünnepe alkalmából küldött üdvözleteikért. /mti/

--

bb 40. többszörös tuljelentkezés a divatos szakmákra komárom megyében

vid/kcs kz -cz

1970. július 14.

a szakmunkásképzés gondjait, új feladatait vitatták meg a komárom megyei tanács végrehajtó bizottságának keddi ülésén. az elmúlt oktatási évben mintegy 70 féle szakmában 7200 fiatal kapott a megyében szakmai képzést. jövőre is csaknem 5 000 új munkaerőre számítanak a tanulóiifjúság köréből a megye üzemei, vállalatai. ezzel szemben az 1970/71-es tanévre csak 2600-an jelentkeztek a szakmunkásképző intézetekhez. változatlanul gondot okoz az is - hangsúlyozták az ülésen, - hogy a divatos szakmákra többszörös a tuljelentkezés. a lányok pályaeérdeklődésének középpontjában a fodrász, a kozmetikus, a fiuknál az autószerelő és a műszerész szakmák állnak. a különböző szakmák iránti érdeklődés aránytalanságát bizonyítja például, hogy a kereskedelmi és a vendéglátóipari szakiskolákban az 1970/71-es tanévre 660-an jelentkeztek, holott csak 280 tanulóra volt igény. több a lányoknak ajánlott pályára - szövő, fonó, szakács, cukrász, marós stb. - is csak elvétve akad jelentkező.

a célszerű pályaválasztáshoz, az egyén és a társadalom igényeinek megfelelőbb összehangolásához az új tanévben már jelentős segítséget nyújt a nemrég alakult megyei pályaválasztási- és munkapszichológiai tanácsadó, az első ilyen kettős feladattal működő vidéki intézmény. a tanácsadó kialakítja az iskolákban a pályaválasztási felelősök hálózatát és rendszeres szakmai tájékoztatást nyújt részükre. már a hetedik osztálytól kezdve filmvetítéssel egybekötött tanácsadókat tartanak az általános iskolákban. az intézetekben pedig évente többszáz, a pályaválasztás szempontjából problémás fiatal alkalmasságát vizsgálják meg. /mti/

13.40/kcs

--
-24-

bb 41. az ipar fejlesztéséről, a nők helyzetéről tárgyalt a bőripari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége

t kf/kf szb ie

1970. július 14.

a következő tervidőszakban mintegy 3 milliárd forintot fordítanak a bőr- és cipőipar üzeminek rekonstrukciójára, elsősorban a gépi berendezések korszerűsítésére, a kapacitás bővítésére, valamint a cipőipari termékek minőségét javító technológiai fejlesztésére - jelentette be turzó László főtitkár a bőripari dolgozók szakszervezetének központi vezetőségének keddi ülésén.

a központi vezetőség az iparág fejlesztésén kívül megvizsgálta a bőr-, a cipő- és a konfekcióiparban dolgozó nők helyzetét. megállapította, hogy számos központi és helyi intézkedés könnyítette a nők munkáját, tennivaló azonban bőven akad. az ipar dolgozóinak 65 százaléka nő, 10 százalékuk egyedülálló többgyermekes anya. nem egy helyen tapasztalható még a nők lebecsülése, hátrányos megkülönböztetésük. a központi vezetőség elsősorban a vizsgálatok alapján feltárt hiányosságok kijavítására hozott határozatot. eszerint felül kell vizsgálni, hogyan érvényesül a szocialista bérezés elve ott, ahol nők a férfiakkal azonos munkát végeznek. bérügyi intézkedésekben kell rögzíteni egyebek között a kesztyűvarró-nők, a bőrgyári kikészítő dolgozók, a cipőipari tűző munkások bérezésében előforduló aránytalanság megszüntetését. a szakszervezeti bizottságok fordítsanak fokozottabb gondot a futószalagok melletti munka ártalmainak csökkentésére. a központi vezetőség javasolja a többgyermekes és egyedülálló nők helyzetének javítására: a vállalati nyereségből képezzenek alapot rendszeres támogatásukra, gondoskodjanak ingyenes üdültetésükről, mentesítsék őket az éjszakai munka alól, biztosítsák számukra a havi négy szabad szombatot, s nyújtsanak anyagi segítséget a tanszerek vásárlásához. /mti/

--

bb 42. péter jános üdvözölte a kndk új külügyminiszterét

gk szb hi

1970. július 14.

péter jános külügyminiszter táviratban üdvözölte ho dámot, a koreai népi demokratikus köztársaság ujonnan kinevezett külügyminiszterét. /mti/

--

12.50/szb

-25-

To 14³⁵

bb 43.

Időjárásjelentés

szb -cz

1970. július 14.

a meteorológiai intézet jelenti július 14-én kedden 12 órakor:

élénkülő szél

az atlanti óceánról érkező hűvös nedves légtömegek továbbra is sokfelé okoznak esőt a brit szigeteken, nyugat-európa partvidékén és skandináviában. szárazföldünk többi részén egészen a fekete tenger térségéig, még mindig tart a hőség. a hőmérséklet az utóbbi részben, napközben eléri a 27-32 fokot. a szovjetunió európai területének északi felében és a balti tenger térségében változékony az idő helyenként esik az eső és a hőmérséklet napi csúcsértéke 2-6 fokkal alacsonyabb az utóbbi évek átlagánál.

hazánkban hétfőn derült meleg idő volt 12-14 órán át süttött a nap. a hőmérséklet napközben 28-32 fokig emelkedett. ma hajnalra 14-19 fokig hűlt le a levegő. délelőtt derült száraz napos meleg idő volt. a hőmérséklet 11 órára 27-30 fokig emelkedett.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 25,0 fok volt, 3,1 fokkal magasabb mint a sok évi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 30 fok a tengerszintre átszámított légnyomás 760 milliméter, mérsékeltén süllyed. a balaton vizének hőmérséklete síófoknál 11 órakor 27 fok volt.

várható időjárás szerda estig:

időnként megnövekvő felhőzet, szórvaosan kialakuló záporral, zivatarral. mérsékelt időnként megélénkülő délnyugati - nyugati szél. zivatar idején átmeneti szélerősödés. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 14-19, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 26-31 fok között.

a duna vízállása budapestnél 355 centiméter. /mti/

--

bb 45. helsinki-be utazott

gk szb ie

1970. július 14.

a szot társadalombiztosítási főigazgatóságának delegációja dr. bartos istván főigazgató vezetésével, a finn állami nyugdíjrendszer tanulmányozására. /mti/

--

13.55/szb

-26-

bb 44. az árvízvédelmi munkák után az újjáépítésben is részt vesznek néphadseregünk katonái - 33 árvízkárosult házat építik fel

i vt/gk hi kcs -cz

1970. július 14.

mint ismeretes, az árvízveszély idején néphadseregünk katonái példamutató bátorságot, állhatatosságot, magasfokú fegyelmet és segítőkészséget tanúsítottak. az mti munkatársa a honvédelmi minisztérium illetékeseitől most arról kért tájékoztatást, hogyan segíti a néphadsereg az újjáépítést. elmondották: a védelmi munkákban történt részvételhez hasonlóan nagyfokú segítőkészségről tesznek tanúságot a katonák most, az újjáépítés, a helyreállítás időszakában is. önkéntes munkákat szerveznek, amelyek ellenértékét felajánlják a károsultak javára. sokan bejelentették, hogy személyesen is készek részt venni az újjáépítésben. ez a bajtársi segítség elsősorban az árvízkárosult katonatársaik felé irányul. de más bajbajutott árvízkárosultaknak is készséggel nyújtanak támogatást a katonák, ami szemléltetően bizonyítja a nép szeretetét, tettekben testet öltő kifejezése a nép és katonafiai egybeforrottságának.

- a személyi állomány részéről megnyilvánuló kezdeményezés, tenniakarás eredményeként - egyetértésben a helyreállítási kormánybiztossággal - a magyar néphadsereg a központi árvízalaphoz való hozzájáruláson kívül közvetlenül is részt vállalt az árvízkárosultak megsegítésében. a helyi párt- és tanácsi vezetéssel összhangban a néphadsereg vállalta, hogy saját költségén felépíti 12 idős, egyedülálló lakos családi házat. három többgyermekes családfenntartó, tartalékállományba helyezett katonatársuk házat ugyancsak térítésmentesen hozzák tető alá. további tizenhét családnál szintén elvégzik az építési munkákat katonafiataljaink. emellett a lakások berendezéséhez is segítséget nyújtanak. az árvíz sújtotta területen a néphadsereg 33 házat épít fel és még számos családnak juttat támogatást.

közölték a minisztérium illetékesei azt is, hogy az építési munkákat július 20-án kezdik meg a katonák csenger, olcsvaapáti, jánkmajtis, kersemjén, nagyar, tunyogmatolcs, kismamény, császóló, csegöld, fehérgyarmat és géberjén helységeiben. a lakásokat a tervek szerint szeptember 29-én, a fegyveres erők napján adják át. az önként jelentkezett katonafiatalokból - a munkák szervezésének biztositására - építőszázadot hoztak létre, amelynek tagjai között ott vannak a határőrség és a karhatalom katonái is. /mti/

--

14.00/kcs

-27-

bb 46. Lugossy Jenő nyilatkozata a unesco genfi nevelésügyi konferenciájáról

vt/kcs hi -cz

1970. július 14.

Lugossy Jenő művelődésügyi miniszterhelyettes, - akinek vezetésével magyar küldöttség vett részt genfben a unesco nevelésügyi konferenciáján - nyilatkozott vágó tibornak, az mti munkatársának a tanácskozás tapasztalatairól. elmondotta: az idei konferenciát a nemzetközi nevelésügyi év jegyében rendezték, s szervezését a unesco-nak az összehasonlító pedagógiai ával foglalkozó intézménye, a nemzetközi nevelésügyi iroda /bie/ vállalta. a konferencián részt vett az unesco szinte valamennyi tagállama, mintegy száz ország küldöttsége. a tanácskozás napirendjén két téma szerepelt: a nevelésügyi fejlődésének főbb tendenciái, illetve az iskolai veszteségek /Lemor-zsolódás, kimaradás, stb./ okai.

- az első témát a konferencia plenáris üléseken tárgyalta. a vitában a következő lényegesebb tendenciák bontakoztak ki: igen fontos, hogy a tanulók minél hosszabb ideig tartó egy-séges alapképzésben /kötelező oktatásban/ részesüljenek: a nevelésügy fejlesztése gondos tervezést igényel, s ennek a tervezésnek lehetőleg az általános nemzeti tervezés részének kell lennie. szinte minden országban tantervi reformok, - változások vannak folyamatban. ezek közt is kiemelkedő szerepe van az anyanyelvi, a matematikai, a természettudományi és az idegen nyelvi képzés javításának, mégpedig a mindennapi gyakorlat igényeinek megfelelő továbbfejlesztésének. a tantervi változásokkal együtt jelentős változásokon mennek át az oktatás eszközei és módszerei is. gyors ütemben terjednek az audio-vizuális eszközök, a programozás, de egyes gazdaságilag erősen fejlett országok küldöttei beszámoltak a számítógépeknek az iskolában való terjedéséről is. a konferencia résztvevői állást foglaltak amellett, hogy az új tartalomnak, az új módszereknek megfelelően kell gondoskodni a pedagógusok képzéséről, illetőleg továbbképzéséről és az is szükséges, hogy ezeknek az igényeknek a figyelembe vételével szervezzék meg a pedagógiai kutatásokat.

- ami a második napirendi pontot illeti, annak vitája szekció üléseken zajlott le. az iskolai veszteségek okai közt a felszólalók a következőkre mutattak rá: a tanulók szociális körülményei, az iskolára való előkészítés elégtelensége, vagy teljes hiánya, a kislétszámú, azaz osztatlan vagy részben osztott iskolák léte, valamint a nyomasztó pedagógushiány, a tanulói teljesítmények elbírálásának kidolgozatlansága. /folyt.köv./

14.05/kcs

-28-

bb 46./Lugossy Jenő... folyt./ kcs

egyébként szinte az egész világon nyomasztó a pedagógushiány és gond az is, hogy a végzett hallgatók nem szívesen helyezkednek el falun. ugyanígy világszerte probléma az osztályozás az egyik osztályból a másikba, az alacsonyabb iskolai fokról a magasabbba való átjutás legcélszerűbb módszerének kialakítása. a szekció ülések ajánlásokat dolgoztak ki az oktatásügyi miniszterek számára, az iskolai Lemorzsolódások, kimaradások csökkentésére.

a nemzetközi nevelésügyi év jegyében két ünnepi ülés is volt a konferencián: az egyik az erkölcsi nevelés kérdéseivel foglalkozott, a másik comenius halálának 300. évfordulójáról emlékezett meg - fejezte be nyilatkozatát Lugossy Jenő./mti/

..

áb 47. megindult a légi barackjártat

vid/kcs -cz

1970. július 14.

megkezdődött a barackvásár, a kiskunság híres gyümölcsöséből most már vagonszámra érkeznek a kajszai a felvásárló telepekre. az áru kitűnő minőségű. egyenletesek a szemek, sok az első osztályú. az érést gyorsítja a rekkenő meleg, naponta több mint kétezren szedik, válogatják a zamatos gyümölcsöt. kedden megindult a légi barackjártat is. az első repülőrakományt Angliába küldték. ezt követően naponta startolnak majd a barackkal megrakott repülő kecskeméten. az eddigi kereskedelmi megállapodások szerint 1000 vagon barackot exportálnak vidékről./mti/

..

bb 48. munkához láttak a győri nyári művésztelep lakói

vid/fm kcs -cz

1970. július 14.

a győr megyei és a győri városi tanács segítségével az idén másod ízben adnak otthont a győri tanítóképző intézetben két hétre a dunántúli képzőművészeknek. a pécsről, szekszárdról, tolnáról, tatabányáról, pápáról, szombathelyről és ajkáról érkezett huszonnégy festő, grafikus, szobrász és kerámikus kedden látott munkához.

a művésztelep lakói új alkotásaikból kiállítást rendeznek a győri tanítóképző intézetben./mti/

14.10/kcs

-29-

bb 49. új buza a kecskeméti malomban

vid-kz szb -cz

1970. július 14.

az aratási időny megkezdése óta kedd volt az első teljes munkanap a duna-tisza közli gabonaföldeken. újabb gépek munkába állásával négyszáz kombájn „rajtolt”, a határban. az őszi árpa és a rozson kívül a buza aratása és cséplése is megkezdődött. a gabonafelvásárló és feldolgozó vállalat kecskeméti malmában azonban a megyén kívülről, nagykőrös nagyüzemi gazdaságaiból érkezett az első ideai buzaszállításm. a jelzések szerint a bács megyei nagyüzemi gazdaságok csak a hét közepén kezdik meg a kenyérnek való értékesítését. a rekkenő hőség gyorsan érleli a kalászosokat, sőt egyes helyeken kárt is tett a termésben: „megszorult”, a buzaszem. /mti/

h

bb 50. új gyár baján

vid-kz szb -cz

1970. július 14.

új üzemet kapott a kismotor- és gépgyár bajai telepe. egy hónapig tartó műszaki átadását-átvételét kedden fejezték be. az új üzemhez, amelynek teljes beruázási költsége 170 millió forint volt, többek között 6 000 négyzetméter alapterületű hidegüzemi munkacsarnok, ezer személyes szociális épületet, és szép irodaház tartozik. ezzel megteremtődött a lehetősége annak, hogy a bajaiak fokozott mértékben járuljanak hozzá a hazai járműgyártási program megvalósításához. több motor- és légfékszerelvényt s egyéb alkatrészt szállítanak majd a járműgyártó vállalatoknak. /mti/

bb 51. 138 millió forint a szövetkezeti bolti hálózat fejlesztésére - ülést tartott a vas megyei tanács vb

vid-kz szb -cz

1970. július 14.

az általános fogyasztási és értékesítő szövetkezetek munkájáról tárgyalt keddi ülésén a vas megyei tanács végrehajtó bizottsága, vas megyében jelenleg 26 áfész működik mintegy 55 ezer taggal. a megye helységeiben 554 bolti és 328 vendéglátóipari üzletet működtetnek. jelentős a felvásárlási és ipari, kiegészítő tevékenységük is.

/folyt.köv./

15.20/szb

-30-

bb 51. /138 millió... i. folyt./-szb

a harmadik ötéves terv eddigi szakaszában az áfész-ek 138 millió forintot költöttek hálózatfejlesztésre. többek között tíz abc üzletet és 3 korszerű butorbemutatótermet nyitottak. forgalmuk a vártnál is nagyobb mértékben növekedett. a harmadik ötéves tervidőszak végére tervezett áruforgalmat már 1968. végére elérték. a tartós fogyasztási cikkek értékesítése például négy év alatt 134 százalékkal nőtt.

elismerően vette tudomásul a vb, hogy az árualapok növelése érdekében hasznos együttműködés van kialakulóban a tszek és az áfész-ek között. megállapították azonban azt is, hogy a társulásokban rejlő lehetőségek kihasználását gátolja, hogy működésükhöz még mindig nincs érvényes jogszabály.

a vb javasolta a fogyasztási szövetkezeteknek, hogy bővítsék tovább mezőgazdasági anyag- és eszközellátási tevékenységüket, fordítsanak nagyobb gondot a kistermelők mezőgazdasági társulásainak szervezésére, erősítésére, városi munkásszövetkezetek, garázs-szövetkezetek létrehozására. /mti/

bb 52. a szociális követelményeknek meg nem felelő telepek felszámolására hozott határozatokat a csongrád megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid-kz szb -cz

1970. július 14.

a csongrád megyei városokban és falvakban 1239 család él szociális követelményeknek meg nem felelő, belvizektől sújtott, rozszant viskókból álló telepeken - állapították meg a csongrád megyei tanács végrehajtó bizottságának kedden szegeden tartott ülésén. 1964. óta a meg nem felelő körülmények között élő családok közül - többségében állami támogatással - 312 költözött új otthonba. ennek ellenére a telepeken alig 186 „putrit”, bontottak csak el. az elköltözők helyét más családok foglalták el. a tiltó rendelkezések ellenére sok újabb viskó is épült. így a harmadik ötéves tervben a meg nem felelő körülmények között levő telepeken nem csökkent, hanem nőtt a családok száma.

a csongrád megyei tanács a negyedik ötéves tervben a telepekről 514 családot akar átköltöztetni megfelelő lakásokba. telekajuttatással, kölcsönrel, előtakarékosság szervezésével támogatják az építkezéseket. sajnos e családok tagjainak csak kis százaléka dolgozik. állandó keresetük nincs. ezért a vb ülés határozata szerint a helyi tanácsoknak egyik legfontosabb feladata a felvilágosító munka javítása. a szociális követelményeknek meg nem felelő telepek lakosainak éleltszemélyzetén kívánnak változtatni. szorgalmazzák majd állandó, folyamatos munkaviszonyuk megteremtését. a telepekről költözők rozzant viskóit a jövőben mindig lebontják, hogy azokat mások ne vehessék újra birtokba. /mti/

14.28/szb

-31-

bb. 33. 1300 pincér, szakács várja a vendégeket szegeden

vid/kz/rj cz

1970. július 14.

a csongrád megyei vendéglátóipari vállalat kedden az ünnepi hetek előtti utolsó nagy tanácskozásra hivata össze üzemvezetőit, szakembereit a szeged étterembe, ahol egyúttal árubemutatót és sajtótájékoztatót is tartottak. szabó józsef a vállalat igazgatója elmondotta, hogy az ünnepi hetekre várható több mint 400.000 vendég ellátására az eddigieknél több vendéglátó egység összesen 130 szálloda, étterem, bisztró és bár készült fel. hozzáfogtak az árvízszújtotta tiszaparti körössy-halászc-sárda helyreállításához is. ezeken a helyeken a körülbelül egy hónap alatt 71 különféle „gasztronómiai rendezvényt, tartanak. így a tiszaparti csárdákban turócsuszából, halászléből, paprikásból, haltepertőből álló halvacsorákat, másutt nemzetközi ételbemutatókat - magyar, erdélyi, szerb és más ételek tálalásával - valamint rész-bemutatókat, koktélpartikat rendeznek.

Ugyancsak a szegedi ünnepekre elkészült a vállalat saját, korszerűen gépesített husfeldolgozó üzeme. a vállalat valamennyi éttermét ez látja el hússal. ott készítik elő falusi módra azt a százezer adag sültkolbászt is, amelynek egy részét a dóm téri büfékben fóliában szolgálnak fel. a sörellátás javítására kétmillió palack érkezett jugoszláviából a kishatárforgalom keretében, ezen kívül lengyel, csehszlovák és ndk-beli sört is rendeltek. a bor-ellátás megjavítására közvetlen árukapcsolatot létesítettek a hosz-szuhegyi állami gazdasággal.

a vállalat szegedi felszolgálóinak, szakácsainak létszámát 1300-ra emelték, több mint 200 nyugdíjast, diákot, nyelveket tudó egyetemi hallgatót vettek fel kiegészítőként az ünnepi hetekre, ezen kívül a környező városokból, így hódmezővásárhelyről, makórról, telepítettek át, ideiglenesen vendéglátóipari dolgozókat. szabadságra ez idő alatt senki sem megy, valamennyien hétköznap, vasárnap a vendégek igényeinek kielégítésén fáradoznak. a keddi tanácskozás alkalmából bemutatót is rendeztek a szeged étteremben az ünnepi hetek idején felszolgálásra kerülő inyenccségekből, ételekből, süteményekből. italokból. /mt1/

14.45 rj

NA 154

.-.

- 32 -

bb 55. fagyalt „razziák,, a vendéglátóiparban - jegelik a tejeskocsikat

i kf/fkf szb ie

1970. július 14.

a kánikula nagyobb elővigyázatosságot igényel az élelmiszer-kereskedelemben és a vendéglátóiparban. a nagy melegben gyorsabban romlik a tej, az élelmiszer, az édesség, ezért a vállalatok különleges intézkedéseket léptettek életbe. az illetékes szervek fokozottabban ellenőrzik a könnyen romló élelmiszerek értékesítését, azt, hogy a boltokban betartják-e a megelőzésre vonatkozó előírásokat. a kerületi tanácsok illetékes osztályai naponta tartanak fagyalt „razziákat,, a vendéglátóiparban a „fagyalt-törvény,, szigorú előírásainak érvényesítés érdekében. a rendelkezések szerint ugyanis a fagyalt-alapanyagot csak 20°C edényben, 8 fokos hőmérsékleten szabad szállítani, tárolni pedig legfeljebb 3 fokon s csak 12 órán át szabad. ezért például az aznap fel nem használt fagyaltmasszát meg kell semmisíteni. ugyancsak tilos hosszabb ideig tartani a krémeseket, a tejszínes készítményeket.

gondot okoz a kánikula a tejiparnak is. a budapest és vidéke tejipari vállalatnál hosszabb ideje érvényben van már a kánikulai rend. a szigetelt tartályokban érkező tejet azonnal a hűtőbe szivattyúzzák, a tejkészletezést a minimálisra csökkentették, s a palackozás, a töltés után a kiszállításig ismét hűtőben tartják. teljes üzemmél dolgozik naponta két vagon jeget ad a vállalat saját jéggyára. a hagyományos tejeskocsikat ugyanis jegelik, a tejes rekeszeket jégtáblával fedik be. szükség is van a szigorú óvatosságra, mert erősen megnövekedett a forgalom. kedden például kerekén 100 000 literrel több tej fogyott a fővárosban, mint tavaly július 14-én. a vállalat megállapodott az üzletekkel, hogy inkább többször szállít tejet részükre, minthogy a nem megfelelő tartás következtében a boltokban megromolják a tej. a nagyobb üzleteknek a reggeli szállítmányt két részletben viszik, s érvényben van a nyári menetrend, amely szerint délután is szállítanak friss tejet. ennek ellenére elvélve előfordul, hogy megsavanyodik a tej, mire az üzletbe ér. a boltok minőségi kifogásait „látatlanban,, elfogadják, s a bejelentés után a meo-s kocsit azonnal viszi cserébe a friss szállítmányt a boltokba.

a tejipari vállalat a vevőket is fokozottabb óvatosságra hívja fel. kéri, hogy a megvásárolt tejet azonnal vigyék haza, tegyék a hűtőszekrénybe - ha nincsen, hideg vízbe - vagy forralják fel. /mt1/

.-.

14.45/szb

-33-

NA 1530

bb 54. elutazott caesar valdivia

mm szb 1e

1970. július 14.

Kedden elutazott a kubai élelmiszeripari küldöttség, amely caesar valdivia, élelmiszeripari miniszter első helyettese vezetésével tartózkodott Magyarországon. Bucsúztatásukra a Ferihegyi repülőtéren megjelent földes László mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes és floreal chomon, a kubai köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

--

bb 56. törlik a szabolcsi dohányt

vid-kz/tné szb -cz

1970. július 14.

az átlagosnál két héttel korábban - a déli megyéket is megelőzve - kedden megkezdtek a dohány törését Szabolcs-Szatmár megyében. elsőként a nyírmadai új élet termelőszövetkezet tagjai láttak munkához. ez a szövetkezet sikerrel kísérletezett a dohány-termelés nagyüzemi módszereinek kialakításával. ennek köszönhető, hogy az elmúlt évekhez hasonlóan az idén is itt érte először törésre a füstöltnivaló. egyidejűleg megkezdődött az idény a nyíregyházi dohányfermentálóban is. a fermentáló az idén együttesen 25 mázsa virginia felvásárlására számít, mivel a korábbi évekhez viszonyítva igen jó a vidéken a dohány hozama. /mti/

Lezet

--

bb 59. az országos széchenyi könyvtár

tné szb hi

1970. július 14.

valamennyi olvasóterme augusztus hónapban zárva tart. /mti/

--

14.53/szb

-34-

1540

bb 62. a kánikulában is helytállnak a forró téglagyári kemencék mellett - eddig 22 millió téglát szállítottak Szabolcsba

i sb/gk/ny 1e -cz

1970. július 14.

a téglá és cserépipari egyesülés 186 gyárában nagy gondot okoz a munkaerőhiány. ezért túlmunkával, szabad szombatoként és vasárnaponként tartott árvízi műszakokkal segítik a dolgozók az árvíz sújtotta területek építőanyag-ellátását. havonta csak egy vasárnapon pihennek, a többi munkaszüneti napon dolgoznak, hogy minél több téglát, cserepet szállíthassanak az újjáépítéshez, helyreállításához.

ezekben a kánikulai napokban is helytállnak a dolgozók a forró kemencék mellett. a kemence kamrában 50-60 fokos forróságban rakják a kocsira a kiégetett téglát, s a kánikulában a forró munkahelyek elhagyása után sem sok enyhülést találnak.

a dolgozók védőitala sós szódavíz és citrompótlóval készített hűsítő. nem adagolják a védőitalt, mindenki annyit fogyaszt, amennyire szüksége van. az iparág gyáraiban naponta több száz hektoliter védőital fogy. általában 25 literes ballonokban szállítják az enyhén sós szódavízet, s csupán az óbudai téglagyárban 48 ilyen „szódásüveget”, isznak ki naponta.

a budai téglá- és cserépipari vállalat körkemencéinek dolgozói május óta csupán két vasárnapon pihentek. eddig 2,3 millió égetett téglát készítettek az árvízi műszakok idején. az iparág 186 gyárában tartott árvízi műszakok eredményeként pedig 12 millió téglát „postáztak”, az árvíz sújtotta területekre. természetesen nemcsak a renkdívüli műszakok idején készített téglát szállítják az újjáépítéshez és helyreállításához. most már hetek óta naponta több mint egymillió téglát indítanak utnak Szabolcsba. a helyreállításához és újjáépítéshez szükséges 66 millióból így már 22 millió érkezett eddig az árvíz sújtotta területekre. /mti/

--

bb 54. „őfelsége a kilowatt”, - tihanyban

vid/fm/ny -cz

1970. július 14.

az olaszországban élő, magyar származású szobrászművész, amerigo tot tavalay - nagyszerű tihanyi kiállítását után - a veszprém megyei múzeumok igazgatóságának ajándékozta az „őfelsége a kilowatt”, című alkotását. a művész - aki jelenleg hazánkban tartózkodik - megtekintette szobrának környezetét, a tihanyi múzeum rondelláját, ahol az alkotás végleges helyre került.

amerigo tot szobrászművészt kedden dr. bodogán jános, a veszprém megyei tanács vb. elnök fogadta. a fogadáson jelen volt a megye kulturális életének több képviselője is. /mti/

15.18/ny

-35-

1540

bb 57. több szociális otthonra van szükség nógrád megyében

vid/fm bzs -cz

1970. július 14.

a megye szociális otthon-hálózatának, s az öregek napközi otthonainak fejlesztéséről két esztendővel ezelőtt hozott határozat végrehajtásáról tárgyalt kedden a nógrád megyei tanács végrehajtó bizottsága. a vb. egészségügyi osztálya számot adott arról, hogy hetven hellyel bővítették a ludányhalászi szociális otthon befogasztályát. a bővítésre több mint kétmillió forintot költöttek. ezenkívül az öregek számára újabb öt napközi otthont létesítettek, s ezzel a megyében működő ilyen intézmények száma hétre emelkedett. további hét község bejelentette, hogy a negyedik ötéves tervidőszakban szándékozik létrehozni napközi otthonot az öregek számára. a jövő évtől kezdve egyébként az egész megyében megoldják a napi háromszori, és a vasárnapi étkeztetést is az öregek napközi otthonaiban.

elénk vita után a végrehajtó bizottság megállapította, hogy a szociális otthonok bővítése, újak létesítése nem halad a kívánt ütemben. rámutatott arra, hogy a fejlesztés csupán tanácsai erőforrásokból megoldhatatlan, és ezért szükséges és méltányos is a társadalmi-pénzügyi együttműködés kialakítása a tanácsai szervek, valamint az állami vállalatok és szövetkezetek között, beleértve a termelőszövetkezeteket is. ezenkívül a vb. utasította szakirányítási osztályait: kezdeményezzenek tárgyalásokat a nógrádi szénbányákkal a mizserfai bányauzem feleslegessé vált munkásszállójának megvásárlásáról, amelyben megfelelő átalakítás után akár száznyolcvan személyt is el lehetne helyezni. javasolta egy további, - szintén a bánya tulajdonából a salgótarjáni városi tanács birtokába került - épület átalakítását, berendezését szociális otthon céljaira. a balassagyarmati szociális otthon évtizedek óta a város központjában lévő volt megyeháza épületében működik. a végrehajtó bizottság állást foglalt amellett, hogy keressék meg a módját egy új szociális otthon létesítésének a város más, csendesebb kerületében, a volt megyeháza épületét pedig más célra hasznosítsák. a végrehajtó bizottság utasította egészségügyi-, pénzügyi- és tervosztályát, hogy ezzel kapcsolatos vizsgálataikat, felméréseiket, s konkrét javaslataikat egy hónap múlva terjesszék a testület elé. /mti/

bb 61. ifju képzőművészek tárlata szekszárdon

vid/fm bzs -cz

1970. július 14.

fiatal képzőművészek klubja alakult a szekszárdi babits mihály megyei művelődési központban. a klub tagjainak műtermei is rendelkezésükre bocsát a művelődési ház, ahova hetenként rendszer járhatnak be dolgozni és ismeretterjesztő előadásokat hallgatni. időnként tárlaton szándékoznak bemutatni az ifju képzőművészek munkáit, az első kiállítás kedden nyílt meg a művelődési központban. ezuttal érdi judit tüzzománc-munkáit, lippai tanás és takács béla festményeit, rajzait láthatják az érdeklődők. /mti/

15.28/bzs

- 36 -

MTI /STI

bb 58. a negyedik ötéves terv művelődésügyi, egészségügyi és szociális ágazatainak irányelveiről tárgyalt a bács-kiskun megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/fm/ny -cz

1970. július 14.

a bács-kiskun megyei tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésen meghatározta a negyedik ötéves terv művelődésügyi, egészségügyi és szociális ágazatainak irányelveit. a művelődésügyi beruházások közül kiemelkedik a kecskeméti megyei művelődési központ, a megyei könyvtár és a technika házának felépítése, az óvodai hálózat 1250 hellyel történő bővítése, 112 általános iskolai tanterem és 1910 általános-, valamint középiskolai diákotthoni hely létesítése.

mennyiségi és minőségi javulás várható a betegellátásban. befejezik a kiskunhalasi kórház építését, kecskeméten pedig megkezdik és 1977-ben adják majd át az új megyei vezető kórházat. általános orvosi és 14 gyermekorvosi körzetet szerveznek, s a terv szerint 1975-re a megyében 2700 felnőtt lakos és 1117 gyermek jut majd egy-egy körzeti orvosra. az előbbi megközelíti az országos célkitűzést, az utóbbi pedig jobb annál.

a nagyszabású szociális program előirányozza többek között az öregek számára újabb 20-22 napközi otthon berendezését, a szociális otthonok bővítését, panziós rendszerű otthonok létesítését és további 58 házi gondozói körzet szervezését. /mti/

15.35/ny

-37-

MTI /STI

bb 60. 270 új diplomás szaktechnikus

vid/fm/ny -cz

1970. július 14.

kedden fejeződtek be a dunaujvárosi főiskolai karon a még felsőfoku technikumon tanult diákok vizsgái. eredményeik alapján összesen kétszázhetvenen kapták meg a szaktechnikus diplomaikat. velük együtt a dunaujvárosi iskola eddig összesen nyolcszázhetven diplomás szaktechnikusot adott az iparnak.

még egyszer, jövőre lesz ilyen szaktechnikus diplomaosztás, amikor is az új harmadévesek végeznek, s az azt követő két év múlva már főiskolai bizonyítványt osztanak a főiskolai kar elvégzése után dunaujvárosban is.

a főiskolai karon egyébként ősszel megkezdik a ,, szaktanítói, képzést is. ezen a háromszor féléves képzésen elsősorban azok vehetnek részt, akik már valamilyen oktatási intézménynél dolgoznak, szakmunkás-bizonyítványuk van, s gimnáziumi vagy szakiskolai végzettséggel rendelkeznek. a jelentkezők felvételi vizsgáit kedden kezdték meg. /mti/

..-

bb 63. aratási sajtótájékoztató

tjf/tr/ny 1e

-cz

1970. július 14.

Lukács Béla, kém főosztályvezetőhelyettes hétfőn az aratás - és a mezőgazdaság - legfrissebb híreit ismertette az újságírókkal.

az aratás - a késői kitavaszkodás miatt - a szokásosnál 8-10 nappal később kezdődött. a következő időszakban hárommillió holdról kell betakarítani a kalászos gabonát. ebből a kenyérgabona vetésterülete mintegy kétmillió holdra tehető, ami valamivel kisebb a tavalyinál: az őszi kalászosokat ugyanis ár-és belvizek érték. a munkát 12.700 kombájn segíti. 1.300-at idén importáltak a szovjetunióból, további 200-at pedig az ndk-ból hoztak be. a kombájnpark mellett még 2.200 rendrevágót és 2.100 kéveköti aratógépet üzemeltetnek a nagyüzemek. az állami gazdaságokban a termés 99 százalékát géppel takarítják be.

/folyt köv/

-38-

15.40/ny

NY 1600

bb 63. / aratási .....folyt/ny

az alkatrészellátás az elmúlt napokban valamelyest javult. az agrotröszt által kezdeményezett tárgyalások egy része eredménnyel járt és így sikerült néhányféle alkatrészt gyorsan beszerezni. zékából és ponyvából is van elegendő, annak ellenére, hogy a készletek nagy többségét az árvíznél felhasználták, időközben azonban sikerült pótolni a hiányt.

a rozsot 280.000 holdas területen aratják, országosan a termés 40 százalékát már levágták. 270.000 holdon termelnek a nagyüzemek ősziárpat, a termés szintén beérte és felét már le-aratták. a buza várható termésátlagát nagyon nehéz meghatározni. a szakemberek szerint legalább 170.000 holdon ár-, illetve belvizek, valamint kifagyás pusztította el a buzatermést, vagy legalább is egy részét. de másutt is nagyon változó képet mutat a határ. a gabonák erősen gyomosak, sokfelé jól látható az ugynevezett kiritkulás. mindezek figyelembe vételével a mezőgazdászok az utóbbi három év átlagának megfelelő termés betakarításra számítanak, ami azt jelenti, hogy ismét megtermett az a buzamennyiség, amennyi az ország ellátásához szükséges.

a gabona tröszt vállalatokai egyébként idén 2,3 millió tonnányi kenyérgabona felvásárlására kötöttek szerződést. gondot okoz, hogy kevés a raktár, a tároló kapacitás egy részét még mindig a tavalyi termés foglalja el, mert többfelé késlekednek a kirakodással. idén is - ugyanugy, mint tavaly - nagyobb készleteket tárolnak majd ideiglenes raktárakban.

Lukács Béla elmondotta még, hogy a kapásnövények közül a burgonya és a cukorrépa jól fejlődött, a kukorica azonban a tavalyinál még gyengébb, ugyanez mondható el a dohányról és a fűszerpaprikáról.

a zöldségellátásnál szintén érezteti hatását a késői kitavaszkodás. a sokáig hűvös, hideg, esős időjárás különösen a melegigényes paprika és paradicsom fejlődését vetette vissza. / ez az árak alakulásánál is lemérhető/. a mostani felmelegedés azonban azzal biztat, hogy a piacokon nagyot javul majd a helyzet. zöldbabból és káposztaféléből van elegendő. jó termést adott a korai burgonya, uborkából több kellene, de néhány napon belül a javulásra lehet számítani az ellátásnál.

/folyt köv/

-39-

15.45/ny

NY 1600

bb 63. / aratási 2.folyt/ny

ami a gyümölcsöket illeti: a cseresznye és a meggy eléggé jó termést hozott, hasonlóan az eperhez és a ribizlihez. megérkezett a piacokra az őszibarack, amely a tavalyinál lényegesen szebb, ,, darabosabb,, - tehát nagyobb szemű, azért a szakemberek szerint jobban értékesíthető majd a hazai és a külföldi piacokon. a sárga barack is jó közepes termést ad, és nyári almából ódséges ellátás várható. /mti/

..-

bb 65. a szénbányászat visszafejlesztésével kapcsolatos feladatokról tárgyalt a szakszervezetek nógrád megyei tanácsa

vid/kz bzs -cz

1970. július 14.

az 1964. évi termeléssel összehasonlítva, több mint negyven százalékkal csökkent a nógrádi szénbányák termelése, a bányákban foglalkoztatottak száma pedig mintegy ötezerrel kevesebb. tekintve, hogy a visszafejlesztés a negyedik ötéves terv időszakában folytatódik, az ezzel kapcsolatos társadalmi, politikai és szociális problémákkal az eddig tapasztalat alapossggal, körültekintéssel és humanitással kell foglalkozni - hangsúlyozták a szakszervezetk nógrád megyei tanácsának kedden megtartott ülésén. a testület elismeréssel nyilatkozott a visszafejlesztés ellensúlyozására végrehajtott iparfejlesztés eredményességéről, örömmel állapította meg azt is, hogy a helyzet reális megítélésében jelentős szerepet játszott a szakszervezeti aktívák széles körű politikai felvilágosító tevékenysége. a tanács a többi között állást foglalt amellett, hogy a nógrádi szénbányák már 1973-ra tegye termelési tevékenységét gazdaságossá, dotációmentessé. ehhez szükség van a széntermelés technológiájának, technikai-műszaki feltételeinek további fejlesztésére, de a melléktevékenység ésszerű, gazdaságos megszervezésére, fejlesztésére is. ezzel kapcsolatban felhívta a figyelmet arra, hogy mind a melléküzemágban, mind a felszabaduló szénbányászok foglalkoztatására létesített új üzemekben egyelőre még nem egészen megfelelő a dolgozók szociális ellátottsága, munkavédelme. ennek megjavítására, és a visszafejlesztéssel összefüggő munkaügyi, kulturális és szociális problémák megoldására, intézésére a tanács megfelelő programot hagyott jóvá. /mti/

..-
- 40 -

15.50/bzs

NY 1605

bb 66. budapesti rendőrségi hírek

i zsu/mm hi bzs -cz

1970. július 14.

budapesten az v. kerületi beloiannisz utca 11. szám alatti lakásában az ágyban dohányzott rosenberg zsigmond 81 éves nyugdíja; közben elaludt és az égő cigarettától tűz keletkezett. az idős ember füstmérgezésben meghalt.

x x x

kedden hajnalban a bakáts tér 8. számú ház előtt feltört egy személyautót és el akart hajtani vele durnics istván 20 éves segéd munkás, aki hasonló cselekményért már büntetve volt, a rendőrnjőr a gépkocsitolvajt tettenérte és elfogta. durnics istvánt őrizetbe vették és megindították ellene a büntető eljárást.

x x x

mozgásban levő 10-es jelzésű villamosról akart letélni ujpesten az árpád ut és a váci ut kereszteződésében kiss sándorné 64 éves nyugdíjas. a lépcsőről leesett, és súlyosan megsérült.

x x x

nem adott elsőbbséget személyautójával axi. kerületi bartók béla ut és a csiky utca találkozásánál földváry józsef 27 éves technikus és összeütközött egy motorkerékpárral. a baleset következtében a motorkerékpár vezetője, deák sándor 30 éves segéd munkás életveszélyesen megsérült. a rendőrség eljárást indított földváry józsef ellen.

x x x

a xi. kerületi irinyi józsef utca és a budafoki ut sarkán nem adott elsőbbséget egy pótkocsis teherautóval szabó Mihály 38 éves gépkocsivezető és elgázolta az átkelőhelyen nyitrai tamás 6 éves óvodást. a kisfiut súlyos sérüléssel vitték kórházba. a rendőrség eljárást indított a gázoló ellen.

x x x

a viii. kerületi mező Imre ut 51 számú ház előtt teherautóval nem adott elsőbbséget bozsár sándor 21 éves gépkocsivezető és elütötte soós Imre 58 éves esztengályost, akit súlyos sérüléssel vitték kórházba. bozsár sándor ellen a rendőrség eljárást indított.

x x x

sashalmon a szabadság utja és a gordonka utca kereszteződésében átszaladt az úttesten ruttkay klára, 7 éves tanuló s egy személyautó elütötte. a kislány súlyos sérülést szenvedett. /mti/

..-

15.57/bzs

- 41 -

NY 1615

bb 67. magyar küldöttség utazott a demokratikus jogászok kongresszusára

t bc/gg/h1/ny -cz

1970. július 14.

július 15 és 19-e között helsinki-ben tartja 9. kongresszusát a demokratikus jogászok nemzetközi szövetsége. a kongresszuson dr. szakács ödönnek, a legfelsőbb bíróság elnökének vezetésével öttagu magyar jogász küldöttség vesz részt.

dr. szakács ödön kedden, elutazása előtt az mti munkatársának elmondta, hogy a kongresszus napirendjén négy fő téma szerepel. megtárgyalják majd a nemzeti függetlenség, a béke, a nemzetközi biztonság időszerű kérdéseinek jogi vonatkozásait; foglalkoznak továbbá a fejlődés útjára lépett államok egyes jogi problémáival, az alapvető emberi jogok védelmével összefüggő jogi kérdésekkel, végezetül a technikai haladás és az emberi jogok című témakör szerepel a tanácskozás napirendjén. a megnyitó plenáris ülés után a különböző napirendi pontokat bizottsági üléseken vitatják meg. a magyar küldöttség tevékenyen részt akar venni a kongresszus munkájában; írásos anyagot készítettek elő és szóban is kifejtik majd a magyar jogászok véleményét. /mti/

bb 68. az európai carieskutató társaság 17. kongresszusa debrecenben

vid/fm bzs la

1970. július 14.

a debreceni kossuth Lajos tudományegyetem aulájában kedden megkezdődött az európai carieskutató társaság /orca/ 17. kongresszusa, amelynek több mint husz ország képviselőjében 250 résztvevője van. a megnyitón résztvett dr. ács István, a debreceni városi tanács vb elnöke és dr. kolozsvári Lajos, a hajdubihar megyei tanács vb titkára is.

dr. adler Péter professzor, a debreceni orvostudományi egyetem stomatológiai klinikájának igazgatója, az orca kongresszus előkészítő bizottságának tagja üdvözölte a megjelenteket, majd köszöntötte a kongresszust dr. kesztyüs Loránd, az mta levelező tagja, egyetemi tanár, a debreceni orvostudományi egyetem rektora, aki egyben a magyar tudományos akadémia üdvözlését is tolmácsolta. ezután dr. berényi Béla egyetemi tanár, a budapesti Semmelweis orvostudományi egyetem fogorvosi karának dékánja és dr. Tóth Károly szegedi professzor, a magyar fogorvosok egyesületének elnöke üdvözölte a hazánkba érkezett vendégeket. a kongresszuson L. J. Hardwick professzor, az orca elnöke mondott megnyitót.

/folyt. köv./

16.45/bzs

- 42 -

MA 17¹⁰

bb 68. /az európai ..... 1. folyt./bzs

az ünnepélyes megnyitó után a kossuth Lajos tudományegyetem új épülettömbjében megkezdődtek a fogszuvasodás megelőzésével foglalkozó előadások.

a nagyjelentőségű tudományos tanácskozás alkalmával - amelyet először tartanak szocialista országban - sajtókonferencián ismertették, hogy a debreceni kongresszus mind a résztvevők, mind a bejelentett előadások számát tekintve a legnépesebb orca-kongresszus. három meghívott vendége van a tanácskozásnak: kostlán professzor, az egészségügyi világszervezet koppenhágai európai irodája fogászati osztályának vezetője, rybakov professzor, a moszkvai központi stomatológiai intézet igazgatója és bibby professzor, a rochesteri /usa/ eastman-alapítvány fogászati kutatóintézetének vezetője. elmondották a sajtókonferencián, hogy az európai carieskutató társulatot az ötvenes évek elején néhány svájci és nszk-beli fogorvos és egyetemi kutató alapította. ebben az időben vált közzismertté, hogy a fogfejlődés idején kellő mennyiségben, többnyire az ivóvízben oldott formában fogyasztott f-ion a fogszuvasodás ellen lényeges védelmet nyújt. az orca alapítói célul tűzték ki, hogy az Európaszerte ugyanabban az időben a fogszuvasodás megelőzését célzó kutatások vezetőit, résztvevőit egyesítse.

az eltelt évek alatt az orca sorai szélesedtek. a fogorvosokon kívül mindazok a kutatók csatlakoztak a társulathoz, akik munkájukkal a caries-probléma megoldásához hozzájárulhatnak: így vegyészek, biokémikusok, mineralógusok, mikrobiológusok, egészségügyi szervezők is tartoznak az orca táborához.

a fogszuvasodással kapcsolatos kutatások középpontjában jelenleg a foglepedékben élő mikroorganizmusok életkörülményeinek tisztázása és befolyásolása áll. az utolsó évtizedben e vonatkozásban lényeges haladást értek el; megállapították, hogy a szájból élő sokféle mikroorganizmus közül alig néhány kelt fogszuvasodást. a jelen kutatásainak feladata ezeknek a mikroorganizmusoknak teljes felismerése és megismerése, hogy olyan eljárásokat dolgozzanak ki, amelyek megnehezítik vagy lehetetlenné teszik ezek megtelepedését és szaporodását a szájból. az eddigi tapasztalatok szerint a fogszuvasodással szembeni védekezés legjobb eszköze az f-ion, elsősorban a fogfejlődés idején a táplálékkal, ivóvízzel fogyasztott fluorid. /mti/

16.53/bzs

- 43 -

MA 17¹⁵

bb 69. elkészült a velencei -tó első uszómedencéje

vid/fm bzs la

1970. július 14.

elkészült a velencei-tó első uszómedencéje. agárdon adták át rendeltetésének a három oldalról védett, hullámzásmentes, kisebb versenyek lebonyolítására is alkalmas medencét, amely a sportiskolások és a tókönyeki fiatalok uszásoktatását szolgálja. az új sportlétesítményt már birtokukba vették a sportiskolások. július végétől uszótanfolyamokat rendeznek a tókönyeki általános iskolások számára. /mti/

bb 70. a nemzetközi katonai ifjúsági tábor lakóinak látogatása martfűn

vid/fm bzs la

1970. július 14.

gazdag program zajlott le kedden is a szolnokon megrendezett nemzetközi katonai ifjúsági táborban. a résztvevőket délelőtt a magyar nép életében 25 év alatt bekövetkezett politikai, gazdasági és társadalmi változásokról tájékoztatták, majd magyar internacionalista harcosok, valamint a hazánk felszabadításában résztvevő szovjet hősök élménybeszámolóira került sor.

délután martfűre utazott a katonafiatalok népes küldöttsége. a vendégek - akiket a tiszai cipőgyár párt-, kisz- és társadalmi vezetői fogadtak, - a gyár művelődési palotájában a nagyüzem fiataljaival találkoztak, s ünnepi gyűlésen fejezték ki tiltakozásukat az amerikai egyesült államok indokainai agressziója ellen és szolidaritásukról biztosították a szabadságukért harcoló népeket.

a nagygyűlés után a vendégek megtekintették az alföld egyik legnagyobb könnyűipari üzemét, majd a vendéglátók és a katonafiatalok csapatai a sportpályákon mérték össze erejüket. a látogatás befejezéseként este klubesten szórakoztak a szolnoki tábor lakói és a martfűi munkásfiatalok. /mti/

17.08/bzs

- 44 -

M 1720

? 71. halálragázolta a személyvonat

i zsu/zsu/ny hi la

1970. július 14.

ittasan akart átmenni a vasuti sineken mátészalka és opályi községek között egy sorompó nélküli vasuti átjáróban valoczi józsef 38 éves gépkezelő és egy személyvonat halálragázolta. /mti/

bb 72. művészvendégek szegeden - ,, nagyüzem,, a színpadokon

vid/fm/ny la

1970. július 14.

kedden már zsufolt programjuk volt az ünnepi hetek eseményei-
re szegedre érkezett művészvendégeknek. a színházban és próbatermekben már kora délelőtt megkezdődtek euripidész trójai nők című művének próbái, szorgalmasan gyakorol a játékokok nagylétszámú zenekara, kórusa és balettkara is. a dóm-téri szabadtéri színpadon este folytatták a szombati nyitó előadás, a háry jános előkészületeit.

kedden megérkezett szegedre a novoszibirszki állami akadémiai opera- és balettszínház, csaknem 100 tagu együttese, amely a következő napokban már a városban készül vasárnapi bemutatkozására, csajkovszkij csipkerózsika című balettjének előadására. a szakszervezetek szerdán kezdődő nemzetközi népitánc-fesztiváljára kedden egész nap folyamatosan érkeztek a bulgáriai, a csehszlovákiai, a lengyelországi, az ndk-beli, a romániai és a szovjet szakszervezeti művészeti mozgalmat reprezentáló külföldi csoportok. ezek az együttesek főpróbát tartottak az ujszegedi liget szabadtéri színpadán, ahol szerdán, csütörtökön és pénteken a fesztivál bemutató műsorait is tartják. /mti/

-45-

17.20/ny

M 1720

bb 73. budapestre érkezett az iráni gazdasági miniszter

t sz/gk bzs la

1970. július 14.

hushang ansari gazdasági miniszter vezetésével kedden iráni gazdasági küldöttség érkezett budapestre, hogy dr. bíró józsef külkereskedelmi miniszterrel tárgyalásokat folytasson a két ország gazdasági kapcsolatainak bővítéséről. a delegáció néhány napos budapesti tartózkodása során tárgyal a magyarországra irányuló iráni áruk választékának bővítéséről, illetve a magyar gépi- ipari termékek exportjának fokozásáról.

a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren dr. bíró józsef külkereskedelmi miniszter, valamint a külügyminisztérium és a külkereskedelmi minisztérium több vezető munkatársa fogadta. ott volt mohammad hassan puyani, az iráni császárság budapesti nagykövete. /mti/

-.-

bb 74. sajtótájékoztató a balatonnál

vid/fm bzs la

1970. július 14.

kedden befejeződött az a kétnapos sajtótájékoztató, amelyet a belkereskedelmi minisztérium a magyar újságírók országos szövetsége idegenforgalmi szakosztályával együtt rendezett a balatonparton külföldi és hazai újságírók részére. a sajtó képviselői kedden hévizt és a tó északi partját tekintették meg. a helyszíni szemlét követően a balatonfüredi marina szállóban a belkereskedelem és a vendéglátóipar képviselői ismertették az utóbbi években elért fejlődést és válaszoltak az újságírók kérdéseire.

lontai egon, a hungária szálloda és étterem vállalat kereskedelmi igazgatója elmondotta, hogy a vállalat 14 év alatt 72 új egységet épített fel a balaton partján. az 1950-es évek végén a szállodafejlesztési program a motelek építésével kezdődött, s ezt követte a reprezentatív idényszállodák sora. a tó északi partján a szállodai ágyak száma 10 év alatt 1113-ról 3407-re emelkedett. a negyedik ötéves tervidőszakban felépül a 150 szobás balatonfüredi „füred”, szálló és tervezés alatt áll a 200 szobás hévizi „margaretta”, szálló.

/folyt. köv./
17.45/bzs

- 46 -

M 1800

bb 74. /sajtótájékoztató ... 1. folyt./bzs

ezután sívó tibor, a belkereskedelmi minisztérium vendéglátóipari és idegenforgalmi főosztályának vezetője tartott tájékoztatót. elmondotta, hogy a balaton nagyobb üdülőtelepein a vendéglátás színvonala már elérte a nemzetközi nivót. rövidesen megkezdik a gyógyászati célokat szolgáló idegenforgalmi program végrehajtását is, amelyben héviz játszik majd fontos szerepet. az első nagyobb balatoni téli szálloda az év végére elkészülő keszthelyi helikon hotel lesz. sívó tibor elmondotta, hogy a szállodai hálózat fejlesztésén kívül a következő években nagyobb gondot kell fordítani a szolgáltatások, a kereskedelmi létesítmények bővítésére és általában a szórakoztató program gazdagítására. /mti/

-.-

bb 75. presszó-klub a dunán

t ós/gk/ny la

1970. július 14.

a dél-pesti vendéglátóipari vállalat a lánchid pesti hídfőjének közelében horgonyzó tutajon disc jockey-klubot nyitott. a főváros és egyben az ország első ilyen jellegű szórakozóhelye kétszáz vendégnek nyújt kellemes kikapcsolódást. délelőtt preszszóként működik majd, délután 5-től pedig mint zenei klub várja vendégeit. a zeneszámok közötti szünetben beat- és dzsesszszakértők az együttesekről és az általuk komponált számokról ismertető műsort tartanak. a divatosan berendezett preszszó-klub színes programjával, a jó levegő és a szép kilátás előnyeinek kihasználásával és természetesen zenei műsorával számos fiatal kedvenc helye és a pesti duna-part új színtestje lesz. /mti/

-.-

e m b a r g o kedd este 20 óráig!

bb 77. összehívták a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának ülését

tr/ny la

1970. július 14.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának ülését július 15-re, szerdára összehívták.

a politikai bizottság a nemzetközi helyzet, a gazdasági építőmunka és a pártélet időszerű kérdéseinek megvitatását javasolja. /mti/

19.03/ny

-.-
-47-

M 1910

bb 76. közvéleménykutatás a fejér megyei hírlapnál

vid/fm/ny la

1970. július 14.

Ötletes kezdeményezés született a fejér megyei hírlapnál a napilap felfrissítésére, még színvonalasabbá tételére: a szerda reggeli számban egy-egy kérdőívet találtak az olvasók. ezen a szerkesztőség és a fejér megyei lapkiadó vállalat arra kéri a 30.000-es olvasótábort, hogy válaszoljanak néhány kérdésre, s mondjanak véleményt az újságról. többek között arra kíváncsiak a szerkesztők, hogy olvasóik mit szeretnének olvasni a nagyvilág, az ország és a megye életéről, milyen cikkek, riportok érdeklíenek, elégedettek-e a lap jelenlegi színvonalával, kézbesítésével, nem igényelnék-e, hogy vasárnap helyett - tekintettel a szabad szombatokra - szombaton kapják kézhez az ünnepi számot, s végül milyen témákat javasolnának a riportereknek megírásra?

a beérkezett kérdőíveket a szerkesztőség gépi segítséggel feldolgozza és rövid határidőn belül válaszol a kérdésekre, a témajavaslatokat pedig a riporterek hasznosítják munkájukban.

a kérdőíveket kiállítók között értékes jutalmakat sorsol ki a szerkesztőség. /mti/

--

bb 78. a magyar építőművészek szövetségének vezetősége

gg/ny la

1970. július 14.

- az alapszabály előírásainak megfelelően - a kétéves megbízás lejártával kedden újraválasztotta a szövetség elnökségét. a megszűnt elnökévé dr. szendrői jeno kossuth-díjas, elnökhelyettesekké dr. pogány frigyos állami-díjas és skoda lajos, főtitkárrá csaba lászló, az elnökség tagjaivá borvendég béla, lány tivadar, dr. major máté, dr. reischl antal és szilágyi lajos építészeket választották. /mti/

--

-48-

19.30/ny

NA 1945

bb 79. megkezdődött calderon ,, két szék között a pad alatt,, című vígjátékának kosztümös próbája a gyulai várszínházban

vid/fm/ny la

1970. július 14.

Azt az írás házákkal ment a gyulai várszínházban szigligeti ,, trónkeresők,, című történelmi drámája. az utolsó előadást hétfőn este tartották. alig szedték szét a díszleteket, kedden este ismét felhangzott a fanfár, kigyulladtak a fáklyák a középkori vár fokán: újabb előadás kosztümös próbáira vonultak fel a művészek. ez alkalommal calderon ,, két szék között a pad alatt,, című vígjátékának kosztümös próbái kezdtek meg. a főszerepét mészáros ági kétszeres kossuth-díjas, kiváló művész alakítja, a főbb szerepeket tordy géza, papp éva és dobos ildi-kó játssza.

a darab rendezője sándor jános. a jelmezeket bata ildikó tervezte. /mti/

bb 80. időjárásjelentés

gg bzs la

1970. július 14.

a meteorológiai intézet jelenti kedden este 20 órakor:

élénkülő szél

várható időjárás szerda estig:

nyugat felől megnövekvő felhőzet, szórvaosan kialakuló záporral, zivattal. mérsékelt, napközben élénk délnyugati, nyugati szél. zivatar idején átmeneti szélerősödés.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 26-31 fok között. /mti/

--

bb 81. a francia nagykövet fogadása

te/gg-ju la

1970. július 14.

raymond gastambide, a francia köztársaság budapesti nagykövete hazája nemzeti ünnepe alkalmából kedden este fogadást adott rezidenciáján. a fogadáson megjelent dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter, dr. beresztóczy miklós az országgyűlés alelnöke, prantner józsef államtitkár, az állami egyházügyi hivatal elnöke, dr. bacsoni jeno, a külkereskedelmi miniszter első helyettese, szilágyi béla külügyminiszterhelyettes, dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke, továbbá a politikai, a gazdasági, a társadalmi és a kulturális élet számos más, ismert személyisége. ott volt a fogadáson a budapesti akkreditált diplomáciai képviselők több vezetője és tagja. /mti/

--

19.57/ju

-49-

NA 2015

bb 82. megnyílt a balatonboglári „kinizsi” udvar

vid/n la

1970. július 14.

Uj szinfolttal gazdagodott a balaton vendéglátó hálózata: kedden délután adta át rendeltetésének és nyitotta meg a balatonboglári „kinizsi” udvart somogyi jeno, a pannónia szálloda és vendéglátó vállalat vezérigazgatója, az egykori simonkastélyt alakították át és bővítették majdnem öt millió forintos költséggel. az új létesítmény a balatoni műút mellett a balatonboglári domb tövében festői környezetben fekszik, ahol borozó, sörszűző és szalonasütő áll rendelkezésre, az emeleten pedig bárhelyiség, gazdag választéku hideg-meleg ételek, kitűnő italok várják a vendégeket, az árnyas fák övezte udvaron kert-helyiséget rendeztek be. /mti/

bb 83. kubai fogadás

gk hi bzs la

1970. július 14.

floral chomon mediavilla, a kubai köztársaság budapesti nagykövete fogadást adott cesar valdivia, a kubai köztársaság élelmiszeripari minisztere első helyettesének tiszteletére. a fogadáson részt vett dr. Lénárt Lajos mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes, dr. Szabó Károly, a külügyminisztérium csoportfőnöke, a külügyminisztérium, a külkereskedelmi minisztérium, a külkereskedelem és élelmiszeripar több képviselője. /mti/

N-2130

-50-

bb 84. kánikula: éjjel-nappal locsolják az utcákat - sok dolguk van a mentőknek - védőtálat a közlekedési dolgozóknak

t fe/gg/ny la

1970. július 14.

A napok óta tartó kánikula már erősen érezteti hatását az élet különböző területein. a magyar távirati iroda munkatársának keddi esti érdeklődésére a budapesti közlekedési vállalatnál elmondották, hogy a nagy hőség következtében műszaki meghibásodás miatt, különösen a délutáni órákban több autóbust és villamost kellett kivonni a forgalomból. a vállalat mindent elkövet, hogy enyhítse dolgozói nehéz munkáját, hiszen az autóbusszofőrök fulkájában 50-60 fok a hőmérséklet, valamennyi végzőmáson védőtálatat várják a vezetők és kocsikisérőket, akik naponta több ezer liter szódavizet és más hűtőtálat fogyasztanak. elmondották azt is, hogy bármennyire szeretnék a rekkenő hőségben rövidíteni a dolgozók munkáját, létszámhiány miatt ez lenetetlen.

a köztisztasági vállalatnál is „nagyüzem” volt. locsoló gépkocsijaik egész nap járták, mosták az utcákat, hogy legalább így enyhítsék az aszfaltból kisugárzó hőséget. az éjszakai órákban is több tucat locsoló gépkocsit állítanak üzembe. a kánikula a fővárosban itt-ott már vízhiányt okoz. így például a köztisztasági vállalat a keddi napon folyamatosan szállította a vizet a korányi szanatórium és a fodor szanatórium ciszternáiba. a vízműveknél arról tájékoztattak, hogy a pesti oldalon egyelőre nincs fennakadás a vízellátásban, kivéve a peremkerületeket, illetve a kertés házakat, ahol a locsolás miatt az emeleti lakásokba átmenetileg nem jut fel a víz. komolyabb a helyzet a budai oldalon, a magasabban fekvő helyeken, így a hűvösvölgyben, a gettónegyven és az ady-tiget vidéken, ahol már jelentkezett a vízhiány a keddi napon.

a rekkenő hőség a szokásosnál több munkát ad a mentőknek. kedden 270-szer vonultak ki, hogy gyors segítséget nyújtsanak a hőség okozta ájulásokban szenvedőknek. különösen a délutáni órákban hívták őket segítségül. a rosszullét leggyakrabban az idősebb embereknél lép fel. ezért az ügyeletes orvos azt tanácsolta: tartózkodjanak árnyékban, ne fogyasszanak túlsok folyadékot, kerüljék a sós, nehéz ételeket. /mti/

21.25/ny

v é g e .

N-2135

M. T. T. I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fem-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1970. július 15.

bb 1. csatornázás, vízhálózat- és utkorszerűsítés - nagyarányú közműfejlesztések a budapesti peremkerületekben

i gj/gg/ny hi la

1970. július 15.

az idén a fővárosban közműfejlesztésre és mélyépítési munkákra csaknem egymilliárd forintot költenek. ebből a pénzből a budapesti kerületekben csaknem 100 kilométer vízvezeték, 38 kilométer csatorna és 40 kilométer városi és földgázvezeték épül. milyen a peremkerületek közműellátottsága, milyen fejlődés várható a következő években - erről tájékoztatták Gordon Juditot, az mti munkatársát a kerületi tanácsoknál.

pestlőrincen

hosszu ideje gondot okoz a csatornázás hiánya. a kerület lakott körzeteinek alig egynegyede van a hálózatba kapcsolva, lényegében csak az újonnan létesült városrészek - a lakatos uti és a kisz lakótelep - szennyvízelvezetése megoldott. a kiépített csatornahálózat hossza 72 kilométer, ami azt jelenti, hogy pestlőrinc a kerületek között a 17. helyet foglalja el. / a fővárosi átlag 108 kilométer/. tetézi a gondokat a környéken található sok lefolyástalan terület.

/folyt köv/
M

-1-